

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆNDS
UDDANNELSE

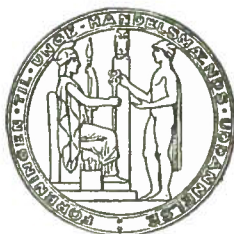

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

DEN HANDELVIDENSKABELIGE LÆREANSTALT

BERETNING 1941—42

KØBENHAVN

INDHOLD

Tale ved Aarsfesten	5
Undervisningen	23
Lærere	24
Undervisningsraad	25
Censorer	25
Studerende	26
Gæsteforelæsninger	29
Lokaler	30
Skrifter	31
Biblioteket	31
Institutter	34
Prisopgave	42
Tilskud	44
Handelshøjskolens Studiefond	45
Rusfesten	45
Aarsfesten	46
Foreninger	46
Studieplanen af 1939	49
Det erhvervsøkonomiske Grundstudium	49
Studenterraadet	51
Studenterbladet stud. merc.	52
Erhvervsøkonomiske Specialstudier	53
Forberedelse til Den tresproglige Korrespondentprøve ...	56
Forberedelse til Den eensproglige Korrespondentprøve ...	56
Forberedelse til Translatøreksamen	58
Forberedelse til Spanskprøven	59
Uddannelse af Handelsskolelærere	59
Studieplanen af 1929	60
Eksaminer	61
Litterære Arbejder af Handelshøjskolens Lærere	69

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

STIFTET 3. NOVEMBER 1880

FORENINGENS FORMAAL er at udbrede nyttige Kundskaber inden for Handelsstanden, særlig ved Tilrettelæggelse af en saa fyldig kommerciel Uddannelse som muligt for Handelsstandens Ungdom.

BESTYRELSE:

Grosserer *Aage Kunst*, R. DM., Formand.
Borgmester *Alfred Bindslev*, R. p. p., MF.
Isenkræmmer *Emil C. Brønnum*, R.
Borgmester *Julius Hansen*.
Direktør, Fru *Else Illum*.
Grosserer, cand. jur. *Poul Jacobsen*, R. MGSK.
Skibsreder *Axel Kampen*.
Direktør *Henry P. Lading*, K. DM. p. p.
Direktør *F. Løppenthien*, R. DM. p. p.
Bankdirektør *Oluf Nielsen*, K. DM. p. p.
Direktør *Paul Schwanenflügel*, R., Kasserer.
Direktør *Ole Sundø*, R.
Direktør *Paul Tillge*, Næstformand.

Direktør for Handelshøjskolen i København:
Professor, Dr. phil. *Christen Møller*, R.

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN

DEN HANDELSDIDENSKABELIGE LÆREANSTALT

Handelshøjskolen i København er oprettet af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse og er statsunderstøttet. Den underviser efter de af Handelsministeriet under 18. Maj 1929 og 11. Januar 1939 godkendte Studieplaner og er undergivet Statens Tilsyn gennem et af Handelsministeriet nedsat

TILSYNSRAAD:

Direktør *Chr. H. Olesen*, K. DM. p.p., Formand.

Bankdirektør *O. Beck*, R. DM. p.p.

Grosserer *Aage Kunst*, R. DM.

Direktør for Handelsskoleundervisningen,
cand. mag. *Osvald Larsen*, R. DM.

Direktør *Folmer Preisler*, R. DM.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. *E. Kryger*, Sekretær.

MODERNE BRANCHEDELING

TALE VED AARSFESTEN DEN 24. JUNI 1942
AF PROFESSOR, DR. MAX KJÆR HANSEN

Det er en allerede mange Aar gammel Skik ved den aarlige Afslutning at lade en af Handelshøjskolens Lærere holde et Foredrag over et Emne indenfor det Hovedomraade, han repræsenterer. Denne Opgave vil naturligt kunne løses paa to Maader, da Arbejdet indenfor Handelshøjskolen baade tager Sigte paa den praktiske Uddannelsesvirksomhed og paa et mere teoretisk Forsknings- og Systematiseringsarbejde indenfor de forskellige erhvervsøkonomiske Discipliner. Det er som Leder af Handelshøjskolens Specialstudium »Salgsorganisation og Reklame«, jeg i Aften skal tale, og jeg har valgt at trække nogle Hovedlinier op for en Del af det Systematiseringsarbejde, vi søger at udføre, og som forekommer mig at have Betydning saavel for den praktiske Klarlæggelse af Omraadet overfor de Studerende som for det moderne, kommercielle Erhvervsliv.

I Forbindelse med vort Arbejde er det Spørgsmaal ofte blevet rejst, om Problemet Salg i det hele taget spiller en Rolle i denne Tid, da Varerne sælger sig selv. Mange har ment, at Salgsarbejdet for Tiden er en uproduktiv Virksomhed, som det næppe lønner sig at vie for stor Opmærksomhed. Dette er efter mit Skøn en Vildfarelse, da Salgets Opgave i Dag er den samme, som den altid har været, nemlig den at være Brobygger mellem Produktion og Forbrug. Jo større Svælg der er mellem Produktion og Forbrug — desto vanskeligere Opgaver faar Salget. Og disse Vanskeligheder er lige store, enten de har Relation til store, uafsatte Varemængder, saadan som Forholdet var i 20erne og 30erne, eller en utilfredsstillet Efterspørgsel, der i Dag karakteriserer Forsyningssituationen. Det er rigtigt, at Salgets Vanskeligheder i Dag er væsentligt andre, end de var før Krigen, men de er ikke mindre. Af hvad Art Vanskelighederne end er, hænger de i et vist Omfang sammen med hele den Omlægning af Handelen, der har fundet Sted i Perioden mellem de to Krige. Det drejer sig om *Salgets Industrialisering*, som naturnødvendigt maatte følge efter

Produktionens Industrialisering, og som har manifesteret sig gennem Indførelsen af en helt ny Teknik. Det karakteristiske for Udviklingen har været, at Hovedvægten indenfor Handelen er blevet flyttet fra Indkøb til Salg. Det kan udtrykkes saadan, at medens Handelen før Industrialiseringen kunde karakteriseres som *Forbrugernes Indkøbs-agent*, er dens Hovedfunktion efter Industrialiseringen blevet den at være *Produktionens Salgsagent*. Dette har samtidig medført, at Hovedproblemet er blevet Forbrugernes Behov i Stedet for Varekvaliteter og Varepriser, der i den moderne Periode — set fra Handelens Synspunkt — kun har faaet sekundær Betydning. Den nye Situation fremmede i første Omgang Kanonsalget, men i det lange Løb er det blevet nødvendigt at arbejde med Forbrugernes Tilfredshed som Endemaal. At naa denne bliver under Industrialismen Salgets saavel samfundsmæssige som driftsøkonomiske Opgave. Det er ikke tilstrækkeligt at skaffe sig en Ordre. Det bliver tværtimod nødvendigt at sikre sig en fast Kundekreds.

Denne Omlægning har medført afgørende Ændringer i Salgsorganisationen, og det er blandt andet Opgaven for den teoretiske Salgsforskning her ved Handelshøjskolen rent rationelt at søge disse Ændringer paavist og systematiseret og saa stille Resultaterne til det praktiske Erhvervslivs Raadighed. Et enkelt Felt indenfor Salgsorganisationen er *Branchedelingen*, hvilket Begreb først og fremmest er knyttet til og har Betydning for Detailhandelen, men som dog ogsaa gør sig gældende saavel i Engroshandelen som i Produktionen.

I den økonomiske Litteratur hersker der almindelig Enighed om, at Branchedelingen repræsenterer et Princip for Varehandelens Organisation — en Form for Arbejdsdeling og Arbejdskombination. Dette Organisationsprincip karakteriseres ligeledes alment som en horisontal Deling af Handelen efter Varer og Varegrupper, medens Trindelingen er en vertikal Deling af Handelen i Opkøbshandel, Engroshandel, Detailhandel etc. Man har været tilbøjelig til at gennemføre den horisontale Deling paa lignende Maade som Trindelingen een Gang for alle og ment, at en saaledes gennemført Inddeling vilde have Gyldighed til alle Tider. I almindelig Sprogbrug ligger Begrebet Branche derfor nogenlunde fast, saaledes at man ved Brancher er tilbøjelig til at forstaa visse givne Varegrupper, som man igen kan opdele mere eller mindre. Jeg skal senere vende tilbage til det farlige og forkerte i dette Synspunkt, idet denne Sprogbrug kun har Relation

til en bestemt horisontal Inddeling, som tilhører Tiden før Industrialismens Gennemslag indenfor Salget. Som Eksempel paa denne almindelige Opfattelse af Branchedelingen skal her nævnes, hvorledes Professor Sombart i »Deutsche Volkswirtschaft des neunzehnten Jahrhunderts« fastlægger Inddelingen af Detailhandelen i ni Brancher, nemlig:

- 1) Tekstil- og Manufakturforretninger
- 2) Staal-, Messing- og Isenkramforretninger
- 3) Glas-, Porcellæn- og Stentøjforretninger
- 4) Galanteri- eller Nürnbergkramforretninger
- 5) Forretninger, som afsætter haandværksmæssigt fremstillede Produkter
- 6) Materialvareforretninger
- 7) Kolonialvareforretninger
- 8) Specerivareforretninger
- 9) Forretninger, der sælger indenlandske Landbrugsvarer

Det er den samme Inddeling, man overalt har bygget paa, og som ogsaa danner Grundlag for den her i Landet almindeligt gennemførte Branchedeling. De Forskelligheder, der kan blive Tale om, giver sig kun Udtryk i det Antal Grupper, hvori Omraadet opdeles, idet Sombarts ni Grupper naturligvis kan udvides eller indskrænkes efter Ønske og særlige Formaal. Det bliver noget af en Skønsag, hvad man vil kalde en Hovedbranche, og hvad man vil regne for en Underbranche. Det centrale for denne Inddeling er imidlertid det fælles Inddelingsgrundlag, idet Varer, som er samhörende efter Produktion og Indkøb, samles i Brancher. Og det er dette Inddelingsgrundlag, som stadig benyttes i almindelig Sprogbrug, til Trods for at Salgets Industrialisering, som medførte, at Hovedvægten indenfor Handelen flyttedes fra Indkøb til Salg, har gjort den paagældende Inddeling mere og mere betydningsløs.

Indenfor den moderne Salgs-Driftsøkonomi har man derfor i de senere Aar beskæftiget sig med Brancheproblemet ud fra de nugældende Forudsætninger. Allerede Professor Sombart var opmærksom paa, at den moderne Udvikling maatte bryde den oprindelige Brancheinddeling, hvorfor det blev nødvendigt at finde nye Inddelingsgrundlag, i Overensstemmelse med hvilke den moderne Handel kunde samles i naturligt samhörende Brancher. Et Forsøg paa en Rede-

gørelse for den moderne Udvikling af Branchedelingen finder man i Dr. *Lorentz Nix's* Bog »Theorie der branchenmässigen Gliederung des Warenhandels« (Stuttgart 1932), hvori der opstilles seks Hovedprincipper for Inddelingen. Jeg skal ikke her mere grundigt gaa ind paa Dr. Nix's interessante Arbejde, men kun fremhæve, at det er afgørende med Henblik paa Bruddet med det gamle Branchedelings-system, men efter mit Skøn ikke stiller et nyt rationelt og positivt Inddelingsgrundlag i Stedet. I samme Forbindelse bør nævnes en Afhandling af Dr. *Joachim Tiburtius*, der er Leder af »Forschungsstelle für den Handel« i Berlin. Afhandlingen hedder »Die Bildung der Warenkreise im Gross- und im Einzelhandel und ihre betriebswirtschaftlichen Ziele« og er offentliggjort i Værket »Absatzforschung und Absatzpraxis in Deutschland« (Stuttgart 1937), der udsendes af den samlede tyske Handelsforskning i Anledning af den internationale Handelskammerkongres i Berlin 1937. Dr. Tiburtius synes i nogen Grad at bygge paa Dr. Nix's Bog, og hele det moderne Brancheinddelingsproblem placeres som meget afgørende for Opfyldelsen af Handelens samfundsøkonomiske Funktion. Det fremhæves, hvorledes Branchedelingen maa afhænge af Skabelsen af det rette Vareudvalg, og i denne Forbindelse fremhæves Betydningen af Varernes Omsætningshastighed og dennes Relation til Prisstandardiseringen.

Alle Teoretikere, der har beskæftiget sig med Branchedelings-Problemet, er naturligt gaaet ud fra, at Hovedformaalet bliver at finde Retningslinier, efter hvilke Forretningerne kan skabe sig et saadant Vareudvalg, at det giver den enkelte Forretning Mulighed for den største Omsætning ved Hjælp af de mindste Omkostninger. *Problemet bliver Skabelsen af et Sortiment.* Denne Opgave foreligger for enhver Forretning, og der opstaar til de forskellige Tider Forretninger, hvis Type paa Sortiment skabes efter samme Principper. Jeg mener derfor, man kan slaa fast, at *det bliver Forretninger, hvis Sortiment skabes ud fra samme Forudsætninger, der bør karakteriseres som en Branche.*

Grundlaget for Branchedannelsen vil derfor blive forskelligt til de forskellige Tider. Ændres Handelens Hovedfunktioner eller blot Forholdet imellem dem, maa dette naturligt øve Indflydelse paa de Principper, hvorefter en økonomisk Sammensætning af Vareudvalget vil finde Sted. Rent praktisk kan det da ogsaa konstateres, at der i den hidtil forløbne Del af dette Aarhundrede er foregaaet en stadig Ændring af Brancherne. Denne Ændring giver sig Udtryk baade i en

Branchespaltning og i en Brancheudvidelse. Branchespaltning opstaar, naar f. Eks. den gamle Kolonialbranche opdeles i Sukker-, Kaffe- og Tebranchen, medens der kan tales om Brancheudvidelse, naar Varer fra tidligere forskellige Brancher samles i een, som det finder Sted i de moderne Udstyrsforretninger. Eksempelvis kan nævnes, at Skotøjsforretningerne nu ogsaa ofte optager Forhandlingen af Strømper, og de moderne Sportsforretninger, der handler saavel med Klæder, Sportsrekvisitter, Sportslitteratur som med Service og Konserveres til Weekend-Ture.

Da Udviklingen har ført med sig, at de moderne Forretningers Vareudvalg sammensættes paa vidt forskellig Maade, er det ikke nok at konstatere, at den gamle Brancheinddeling er blevet brudt, men det vil være naturligt og betydningsfuldt at søge klarlagt, ud fra hvilke Principper Udvælgelse og Sammensætning af Vareudvalget kan finde Sted. Det siger sig selv, at en økonomisk Sammensætning af et Vareudvalg maa forudsætte en vis Samhørighed mellem de Varer, der udbydes sammen. Denne Samhørighed kan efter min Mening føres tilbage til to forskellige Forhold. Varerne maa være enten 1) *samhørige med Henblik paa Produktion eller Indkøb*, eller de maa være 2) *samhørige med Henblik paa Salg*.

Det er iøjnespringende, at den gamle Brancheinddeling, der stadig rent sprogligt synes at have Gyldighed, byggede paa Samhørighed i Produktion eller Indkøb. Dette hører naturligt sammen med, at det oprindeligt var Producenterne selv, der afsatte Varerne. Dette var Tilfældet under Haandværket, og den gamle Laugsordning byggede jo netop paa, at hver enkelt Haandværksfag fremstillede og solgte sine specielle Produkter. Produktionen var Hovedsagen, og Salget udøvedes som en Bifunktion i Tilslutning dertil. Enkelte Varer, der f. Eks. var fremstillet udenlands, solgtes gennem særlige Handelslaug, og i Perioden, der satte ind sammen med Næringsfrihedens Gennemførelse og karakteriseredes ved Industrialismens Gennemslag indenfor Produktionen, gik mange af Haandværkerne, hvis Produktion udkonkurreredes af den begyndende Fabriksdrift, over til at blive Forhandlere af de Varer, de tidligere havde fremstillet. Eksempelvis kan nævnes Skotøjsforretninger, Manufakturforretninger og Juvelérforretninger. Produktionens Industrialisering øvede saaledes i første Omgang ingen Indflydelse paa Handelens Branchedeling.

Dette hænger sikkert ogsaa i stor Udstrækning sammen med,

at Handelens Funktion ikke straks paavirkedes af Produktionens Industrialisering. Handelen havde stadig fortrinsvis rent distributive Opgaver, der gav sig Udtryk i, at Forbrugerne henvendte sig i Forretningerne og valgte den Forretning, der havde det Udvalg, som rent kvalitativt bedst tilfredsstillte deres Krav. I Overensstemmelse hermed var Handelens Hovedopgave stadig Indkøbet, medens det moderne Salg, der virker omsætningsudvidende og behovsmæssigt manipulativt praktisk talt ikke kendtes. Rent branchemæssigt kunde man sige, at Vareudvalget fra at være produktionsorienteret nu blev indkøbsorienteret, hvilket i Realiteten bliver nøjagtigt det samme. Varekundskaben spillede en afgørende Rolle. De enkelte Varer var vidt forskellige, og den Handlende maatte være sagkyndig indenfor det Vareudvalg, som han handlede med.

Af Betydning for denne Situation var sikkert ogsaa Engroshandelens Organisation, idet Engroshandelen netop var bygget op paa Brancher, som i udpræget Grad var produktionsmæssigt eller indkøbsmæssigt orienteret. I Overensstemmelse hermed fik Detailhandelsbrancherne naturligt den samme Struktur som Engroshandelsbrancherne. Og det er efter mit Skøn et Spørgsmaal, om de store Vanskeligheder, som Engroshandelen har kæmpet imod i de sidste Aartier, ikke bl. a. skyldes, at Engroshandelen stadig har holdt fast ved den gamle Form for Branchedeling, medens denne i stigende Grad er blevet forladt af Detailhandelen. Den nære Kontakt mellem Engros- og Detailhandel har i alle Tilfælde lidt under denne Udvikling, idet de enkelte Gros-sister ikke som tidligere kan dække Detailforretningernes samlede Behov.

Med Salgets Industrialisering blev Situationen imidlertid en helt anden. Opgaven blev ikke mere den kun at distribuere Varer til Forbrugerne efter deres Ønske. Den stigende Masseproduktion gjorde det nødvendigt, at Handelen lagde Hovedvægten paa direkte at udvide Omsætningen, hvilket gav sig Udtryk i den allerede tidligere fastslaaede Kendsgerning, at Tyngdepunktet indenfor den moderne Handel blev flyttet fra Indkøb til Salg. Denne Kendsgerning er det, der har været Udgangspunktet for Skabelsen af den moderne Salgsepoke, der i ikke ringe Grad har karakteriseret Erhvervsforholdene mellem de to Krige. Salgsproblemet blev først afgørende for Produktionsvirksomhederne, der i stort Omfang selv tog Salgsarbejdet i deres Haand og skabte deres egne omfattende Salgsorganisationer. Der-

næst forplantede Udviklingen sig til Detailhandelen, der ikke længere i Kraft af sin tidligere Organisation kunde følge Produktionens Salgsarbejde op og derfor paa afgørende Maade maatte omlægge sin Virksomhed.

I jo højere Grad det egentlige Salg bliver afgørende for Erhvervsvirksomhedernes Arbejde, jo mere Hensyn maa der naturligvis ved Virksomhedernes Organisation tages til de Krav, Salgshensynene stiller. Paa denne Maade bliver Begrebet *Salgssamhørighed* af Betydning. Hvor vigtig, denne Salgssamhørighed er blevet for Erhvervslivet, ses tydeligst af den Kendsgerning, at Hensynet til den har medført Omlægninger indenfor Produktionen — Omlægninger, som faa vist endnu har gjort sig klar, og som ingen for kun 25 Aar siden vilde have drømt om.

Naar man indenfor Produktionen taler om Branche, hvilket maa omfatte det Vareudvalg, den enkelte Fabrik fremstiller, synes det en indlysende Sag, at det afgørende maa være Produktionssamhørighed. Det vil være naturligt for den enkelte Fabrik at fremstille Varer, hvortil kan benyttes de samme Raastoffer, de samme Maskiner og Arbejdere med den samme faglige Uddannelse. Det skulde synes indlysende urentabelt indenfor den samme Virksomhed at fremstille Jerngryder, Margarine og Silkevarer. En saadan Sammenblanding kan ikke gennemføres paa samme Fabrik, men maa forudsætte, at der oprettes tre forskellige Produktionsorganisationer, der hver for sig maa bygge paa den produktionsmæssige Samhørighed mellem Varerne. Selv om man ganske vist ikke har konstateret en Sammenblanding som den lige nævnte, er Udviklingen i de senere Aar i mange Tilfælde gaaet paa tværs af den hidtidige produktionsmæssige Samhørighed som det afgørende Grundlag for en industriel Virksomhed. Dette hænger sammen med Salgsproblemets stigende Betydning, idet en Fabrik ikke alene skal producere Varer, men ogsaa skal sælge dem. Og ligesom der bliver Tale om en produktionsmæssig Samhørighed, saaledes gør en salgsmæssig Samhørighed sig gældende.

Ikke mindst i Udenrigshandelen har et lille Land som Danmark konstateret den afgørende Betydning, som Salgssamhørigheden har for Opbygningen af en Eksport. Det er en kendt Sag, at vi her i Landet paa mange forskellige Omraader fremstiller Varer, som baade med Henblik paa Pris og Kvalitet er fuldt konkurrencedygtige. Rent eksempelvis kunde nævnes Kunstporcellæn, Frysemaskiner, Osteløbe

og Bacon. Der er ofte blevet gjort Forsøg paa at samle Eksporten af saadanne Varer under een Hat. Det er imidlertid altid mislykkedes, fordi de ikke er salgssamhørende. De skal sælges til vidt forskellige Kundekategorier og paa vidt forskellig Maade. Dette medfører, at de ikke kan sælges gennem een Salgsorganisation, men der maa oprettes ligesaa mange forskellige Salgsorganisationer, som der er Varegrupper. Det samme gør sig gældende paa Hjemmemarkedet, og man ser det ikke mindst i den Sprængning, der har fundet Sted af den gamle Brancheinddeling indenfor Detailhandelen. Drejer det sig om Distribution, kan Forbrugerne naturligvis udmærket paa det samme Sted se paa og afhente Varer, der ikke er salgssamhørende, men hvis den paagældende Forretning selv skal gøre en Indsats for at fremme og udvide Afsætningen, da maa Salgsarbejdet kunne udføres samlet.

Jeg vender tilbage til den Indflydelse, som det moderne Salgsproblem har øvet paa Produktionens Organisation, idet Hovedvægten ikke mere lægges paa at fremstille en Række Varer, som mest rentabelt kan indgaa i samme Produktionsproces, men der lægges stigende Vægt paa at fremstille Varer, der kan sælges gennem samme Salgsorganisation. Til Klarlæggelse af Sagen skal fremdrages et Par Eksempler. Nævnes kan Produktionsvirksomheden »Ginge«, der begyndte med at fremstille Barberblade. Det drejede sig altsaa om en jernindustriel Virksomhed, og en Overgang optog Fabrikken, da den for at forbedre sin Rentabilitet fandt det naturligt at skabe Udvidelse, en Produktion af Græsslaamaskiner, som naturligt kunde fremstilles sideløbende med Barberbladene. Udvidelsen viste sig af salgsmæssige Grunde imidlertid ikke rentabel, da den nødvendiggjorde Oprettelsen af en helt ny Salgsorganisation, idet Barberblade og Græsslaamaskiner henvendte sig til vidt forskellige Forbrugerkræde, samtidig med at de skulde sælges gennem forskellige Distributionskanaler og paa vidt forskellig Maade. Resultatet er i Dag blevet, at Fabrikken »Ginge« ved Siden af Barberblade fremstiller Barbersæbe, Barbersprit og en Række andre Varer til Barberbrug. Det drejer sig om Varer, der kan reklameres og sælges sammen, gennem den samme Salgsorganisation, hvorved denne kan udnyttes fuldt ud, saaledes at Salgsomkostningerne rationaliseres. Til Gengæld kræver det Oprettelsen af en Række adskilte Produktionsorganisationer. Ligeledes kan Opmærksomheden henledes paa *C. Schous Fabrikker*, der som bekendt oprindeligt var en Sæbekoncern, som gik over til at afsætte en betydelig Del af sin

Produktion gennem egne Udsalg. Da det viste sig, at den omfattende Salgsorganisation med egne Udsalg kunde udnyttes bedre gennem Salg af mange Varer, som Fabrikken ikke fremstillede, er C. Schous Fabrikker efterhaanden gaaet over til ved Siden af Sæbe at fremstille saa vidt forskellige Varer som Dameundertøj, Keramik, Barberblade og Grammofonplader, for blot at nævne enkelte af de ny tilkomne Produktionsartikler. Ogsaa her viser det sig, at Hensynet til Salgs-samhørigheden har været saa vigtig, at man selv indenfor en Produktionsvirksomhed har brudt med Produktions-samhørigheden som det afgørende Princip for Produktionens Sammensætning. Ved at gennem-gaa forskellige Fabrikkers moderne Vareudvalg vil enhver hurtigt kunne gøre sig klart, at der er sket en afgørende Forandring. Jeg vil ikke hævde, at der har fundet eller vil finde et fuldstændigt Brud Sted med Henblik paa Industriens Valg af Varer til Produktion. Det siger sig selv, at Produktionssamhørigheden altid vil være af afgørende Be-tydning. Men blot dette, at der konstateres en Tendens, som allerede giver sig Udtryk i, at der i stigende Grad findes Virksomheder, der paa deres Produktionsprogram optager Varer, som er salgssamhørende, men *ikke* produktionssamhørende med Virksomhedens oprindelige Vareudvalg, viser, hvor stor en økonomisk Indflydelse Salgssamhørig-heden er kommet til at øve.

Naar man bemærker, at Salgssamhørighed indenfor Vareudvalget har medført, at flere og flere Produktionsvirksomheder lader denne være afgørende for Produktionens Sammensætning til Trods for, at den gaar paa tværs af Samhørighed i Produktion, forstaar man let, at Salgssamhørigheden er blevet fuldkommen afgørende for den mo-derne Branchedeling indenfor Handelen, hvor Hensynet til produktionmæssig Samhørighed overhovedet ikke vil spille nogen Rolle. Det, der er tilbage af Haandværksperiodens Brancheinddeling indenfor Detailhandelen, har da ogsaa kun Relation til Traditionen og vil i de fleste Tilfælde, hvor den endnu kan konstateres, ved nærmere Undersøgelser vise sig at være urentabel for ikke direkte at sige tab-bringende. Man taler ganske vist stadig om Manufakturforretninger, Skotøjsforretninger, Boghandlerforretninger etc., men ved nærmere Eftersyn vil man næsten altid bemærke, at de paagældende Forret-ningers Vareudvalg er sammensat ud fra et helt andet Synspunkt end det, Navnet angiver. I Praksis har det vist sig, at Udviklingen for

længst er løbet fra det gamle Branchedelingsprincip, saaledes at man kun har Branchenavnene tilbage.

Da Fastlæggelsen af Vareudvalget imidlertid er af afgørende Betydning for de moderne Forretningers Rentabilitet, har det sin meget store Værdi at gøre sig klart hvilke Principper der paa bedst mulig Maade kan lægges til Grund for den vigtige Opgave, som Vareudvalgets Sammensætning er. Det er allerede fastslaaet, at det grundlæggende maa blive Salgssamhørighed mellem de Varer, der udbydes sammen. Og vi har tidligere defineret Salgssamhørighed paa den ret løse Maade, at den karakteriserer Varer, som *kan* sælges gennem samme Salgsorganisation. Med Henblik paa Skabelsen af det mest rentable Sortiment er det imidlertid ikke tilstrækkeligt, at dette omfatter Varer, der *kan* sælges sammen. Det heldigste vil være, at det omfatter Varer, hvis Afsætning virker direkte salgsfremmende paa hinanden. Ved Begrebet »salgsfremmende« forstaar vi ikke blot, at Salget af den ene Vare naturligt vil trække Salget af den anden Vare med sig, men vi udvider det saadan, at det ogsaa kommer til at omfatte det Forhold, at Omkostningerne til Salgets Gennemførelse kan rationaliseres bedst muligt, ved at forskelligartede Varer udbydes samlet.

Naar man betragter Salgssamhørigheden paa denne Maade, vil man kunne udlede visse Principper for den bedst mulige Sammensætning af Vareudvalget, hvilket i Praksis vil sige Principper, der har været og er afgørende for den moderne Branchedeling i Detailhandelen. Man vil finde tre forskellige Principper, der dels anvendes hver for sig som Grundlag for Vareudvalgets Sammensætning, og som dels kombineres saaledes, at man i visse Forretninger paa een Gang benytter to eller eventuelt alle tre Principper. Det drejer sig om:

- 1) Samhørighed i Forbrug,
- 2) Samhørighed i Pris og
- 3) Organisationsmæssig Samhørighed.

Det Princip, der springer mest i Øjnene, naar man betragter det Vareudvalg, som moderne Forretninger falbyder, er *Samhørighed i Forbrug*, der rent alment har afløst det gamle Princip om Samhørighed i Produktion eller Indkøb,

Der findes i Dag praktisk talt ikke nogen Detailforretning, i hvilken Vareudvalgets Sammensætning ikke er præget af, at de udbudte Varer efterspørges sammen. Samtidig vil man dog endnu hyppigt i Forretningernes Vareudvalg som en Reminiscens fra tidligere Tiders Brancheinddeling vedvarende finde Varer, der er produktions- eller indkøbssamhørige, uden at de tillige er forbrugssamhørige. Dette er et Udtryk for, hvorledes Udviklingen fuldbyrder sig rent praktisk. Det bliver stadig nødvendigt at optage nye Varer, der efterspørges sammen med dem, man har. Men Spørgsmaalet om Udvalgets Sammensætning tages ikke op generelt, hvorfor der i de fleste Sortimentter stadig findes Varer, man førte tidligere, men som i Dag hovedsagelig efterspørges andre Steder. En saadan Sammensætning af Vareudvalget vil naturligvis være uøkonomisk og ikke mindst give sig Udtryk i for langsom Lageromsætningshastighed.

Det synes iøjnespringende, at Samhørighed i Forbrug vil kunne danne et naturligt Udgangspunkt for rentabelt moderne Salgsarbejde. Varerne kan reklameres sammen, og naar den ene Vare efterspørges, vil der være et naturligt Udgangspunkt for Salget af de andre. Dertil kommer, at et forbrugssamhørende Varelager ogsaa vil virke direkte tiltrækkende paa Forbrugerne, der naturligt ønsker paa samme Sted og paa samme Gang at kunne gennemgaa det Udvalg af Varer, som skal bruges sammen.

Med Forbrugssamhørigheden som Hovedgrundlag for Vareudvalget er der opstaaet helt nye Grupper af Forretninger, som allerede paa mange Felter er kommet til at spille en afgørende Rolle indenfor vor Tids Detailhandel. Man tænke blot paa Boligudstyersforretningerne, der blandt andet handler med Møbler, Tæpper, Gardiner, Porcellæn, Keramik, Sølvtoj, Bordbestik, Malerier og Kunstgenstande. Man vil se, at Vareudvalget er hentet fra de fleste af de tidligere anerkendte Brancher. Paa lignende Maade er der med et bestemt større samhørende Forbrug for Øje opstaaet andre nye Brancher som f. Eks. Køkkenudstyersforretninger, Automobiludstyersforretninger, Sportsudstyersforretninger. Paa samme Maade har Boghandlerforretningerne udviklet sig til at blive Virksomheder, der paa bred Basis søger at dække Forbrugernes mere kulturelle Behov. De udbyder ved Siden af Bøger: Blade, Papir, Fotografiapparater og -artikler, Keramik og Kunstgenstande. Der er ogsaa opstaaet Musikforretninger, som handler med alle Musikinstrumenter, Noder, Grammofonplader og

hvad der iøvrigt kan anvendes i Forbindelse med Musikudøvelse. Man kunde fortsætte paa denne Maade og konstatere, hvorledes en ny Branchedeling paa Grundlag af Forbrugssamhørighed slaar mere og mere igennem og allerede er saa vidt fremskreden, at den præger Forretningsstrukturen.

Spørgsmaalet om Forbrugssamhørighed spiller ogsaa i høj Grad en Rolle for Opbygningen af de større Specialforretninger og Varehuse, idet saadanne Virksomheder koncentrerer sig om Udbudet af forbrugssamhørende Varegrupper. Problemet for saadanne Forretninger bliver, hvilke Afdelinger d. v. s. hvilke Varegrupper der skal optages i Forretningen. Spørgsmaalet er, hvilke Afdelinger der bedst vil kunne understøtte hinandens Salg. I Overensstemmelse dermed bliver Spørgsmaalet om den rette Kombination af Afdelinger en af de afgørende Forudsætninger for saadanne Virksomheders Rentabilitet. Man vil heraf kunne se, at Spørgsmaalet om Vareudvalgets Forbrugssamhørighed i vor Tid er blevet et salgspolitisk Spørgsmaal af den allerstørste Betydning — et Spørgsmaal, der ikke kan overlades til Tilfældighederne, men som maa gøres til Genstand for grundige Overvejelser saavel før Starten af en ny Forretning som løbende i enhver eksisterende Forretning. Forbrugssamhørigheden kan nemlig være underkastet Ændringer, ligesom det er vigtigt ikke alene at udbyde et forbrugssamhørigt Varelager, men at gøre Udvalget saa forbrugssamhørigt, som det i det hele taget er muligt.

Selvom Anvendelsen af det andet Princip for Vareudvalgets Sammensætning, nemlig *Samhørighed i Pris*, ved en praktisk Betragtning af Forretningerne springer mindre i Øjnene, har det faaet stor og stigende Betydning. Udgangspunktet for Princippet's Anvendelse er det naturlige i gennem sit Vareudvalg at appellere til en ensartet Køberkreds. Forholdet er det, at vor Tids stærkt specialiserede og stærkt nuancerede Produktion stiller Varer af vidt forskellig Kvalitet og Pris til Raadighed. Derved bliver det næsten ugørligt for den enkelte Forretning at raade over et fuldt tilfredsstillende Vareudvalg indenfor alle Kvalitets- og Priskategorier, saafremt det ikke skal medføre, at Lageromsætningen bliver for langsom. En Sammensætning af Vareudvalget i Overensstemmelse med Varernes Samhørighed i Pris er derfor Udtryk for den moderne Specialiseringstendens' Gennemslag indenfor Detailhandelen.

Ved Siden deraf er Princippet ogsaa Udtryk for en praktisk Ud-

nyttelse af det Kendskab til Prisernes Psykologi, som de senere Aar har bragt, og som i Dag normalt anerkendes som værende af stor Betydning for Afsætningen. Princippet Anvendelse medfører, at Forretningerne i deres Udvalg samler Varer, som alle ligger i samme Prisleje. For at tage Yderpunkterne bliver der Tale om Forretninger, som udelukkende sælger Varer til billige Priser, og Forretninger, hvis Vareudvalg er koncentreret om dyre Priser. Som praktiske Eksempler kan nævnes Enhedsprisforretningerne, der i de fleste andre Lande har skabt sig en betydelig Omsætning ved at udbyde Varer, som alle sælges til den samme lave Pris — i England til 6 d. Som et modstaaende Eksempel kan ogsaa fra England nævnes de Forretninger i Bond Street, hvis Priser er fastsat ikke i £, men i Guineas. De to nævnte Ydertilfælde kan næppe konstateres her i Landet, blandt andet fordi Enhedsprisforretningerne ikke er tilladte efter dansk Lov. Men Tendensen genfinder man som et vigtigt Princip for Sammensætningen af flere og flere danske Forretningers Vareudvalg. De forskellige prisbestemte Forretninger i København finder man ofte samlet i specielle Kvarterer, blandt andet med udpræget billige Forretninger paa Nørrebro og med absolut dyre Forretninger i Bredgade. Som et Eksempel paa Skabelsen af en helt ny prisbestemt Branche kan nævnes *Schous Sæbehuse*. Disse Forretninger er baseret paa et ret broget Vareudvalg, omfattende f. Eks. Sæbe og Rengøringsmidler saavel til Anvendelse i Huset som til personlig Hygiejne, mange forskellige Køkkenartikler, Nipsgenstande til Pynt, Damestrømper og Dameundertøj, Grammofonplader og Keramik. Fælles for disse Varer er først og fremmest deres rimelige Pris. Man ser netop i Schous Sæbehuse en ny Branche opstaa, indenfor hvilken der ikke i første Række lægges Vægt paa Forbrugssamhørigheden, men derimod paa Prissamhørigheden.

Forholdet er imidlertid det, at Princippet Prissamhørighed sjældent benyttes som det primært afgørende for Vareudvalget, medens det derimod meget ofte anvendes sekundært, saadan at Varekredsen først fastsættes ud fra Forbrugssamhørighed, hvorefter et forbrugssamhørigt Udvalg igen knyttes til et bestemt Prisleje. Dette vil f. Eks. kunne konstateres som Grundlag for Strukturen af Frugtforretninger, som de findes henholdsvis i Broernes Sidegader og paa Strøget. Den samme Tendens gør sig ogsaa gældende for Varehusenes Vedkommende. De københavnske Varehuse *Magasin du Nord* og *Illum* udbyder et Vareudvalg, der prismæssigt er lagt til Rette for de mest købedygtige For-

brugere, medens *Crome & Goldschmidt* henvender sig til den økonomiske Mellemklasse og *Daells Varehus* og *Bulldog* til de Kredse, der i første Række ønsker at købe billigt.

Man konstaterer saaledes, at de to afgørende Forudsætninger for Samhørighed i Salg, nemlig Samhørighed i Forbrug og Samhørighed i Pris meget ofte og i stigende Grad begge benyttes som Grundlag for Forretningernes Vareudvalg. Ved Kombinationen opnaar man baade at samle sig om Varer, der efterspørges sammen, og om Forbrugere, der efterspørger Varer i samme Kvaliteter og til samme Priser. Hvilket Princip, der benyttes primært, og hvilket sekundært, vil have en vis Forbindelse med Efterspørgslens Elasticitet for de forskellige Varer. Er Elasticiteten stor, vil Udgangspunktet ofte blive Samhørighed i Pris, jfr. Enhedsprisforretningerne i Udlandet og Schous Sæbehuse herhjemme, medens Forbrugssamhørigheden vil blive Udgangspunktet, naar Elasticiteten er ringe.

Endelig skal omtales det tredie Princip, *den organisationsmæssige Samhørighed*. Ved dette Princip's Anvendelse lægges Hovedvægten ikke saa meget paa den positive Side: at skabe et Udvalg, som kan sætte Omsætningen mest muligt i Vejret. Opgaven er mere den at rationalisere Salgsomkostningerne. Det moderne Salg har medført, at Salgsomkostningerne er steget uforholdsmæssigt stærkt, blandt andet ud fra den Kendsgerning, at Omkostningerne ved stigende Omsætning har en Tendens til at blive progressive, medens Omkostningerne ved stigende Produktion bliver degressive. Denne Kendsgerning har navnlig i Mellemkrigsperioden, indenfor hvilken det moderne Salgsapparat har naaet sin store Udvikling, placeret Problemet om Salgsomkostningernes Rationalisering paa en afgørende Plads. Da det er konstateret, at en overmaade stor Andel af Salgets Omkostninger er faste Omkostninger, er den bedst mulige Udnyttelse af disse faste Omkostninger, der omfatter Poster som: Husleje, Lønninger og Renter, blevet af afgørende Betydning. Den Forretning, der kan sammensætte sit Vareudvalg saadan, at det medfører Salgsarbejdets mest jævne Fordeling, vil arbejde billigst. Og jo større Betydning, de faste Omkostninger har, jo mere afgørende bliver den jævne Fordeling af Salgsarbejdet for Forretningens Rentabilitet. Spørgsmaalet gør sig ikke mindst gældende i Forbindelse med de Sæsonsvingninger, som spiller saa stor en Rolle indenfor Detailhandelen. Handler en Forretning udelukkende med Varer som Badeartikler, der kun kan afsættes i Sommer-

maanederne, betyder det, at Virksomheden maa arbejde med et ødelæggende Tomgangstab hele Resten af Aaret. Saa grelt stiller Forholdet sig naturligvis ikke i Praksis, idet saadanne Forretninger ikke findes og aldrig har eksisteret. Ikke desto mindre forekommer talrige Forretninger, i hvilke Sæsonproblemet truer med at gøre Driften urentabel.

Sæsonsvingningerne har ikke blot Relation til de forskellige Sæsoner indenfor Aaret, men ogsaa til Virksomhedens Udnyttelse de forskellige Ugedage og de forskellige Timer indenfor Dagen. Visse Varer efterspørges fortrinsvis i Eftermiddagstimerne, hvilket vil medføre, at Butiksrum, Personale og Udvalg maa være tilstrækkeligt til at tilfredsstille Efterspørgslen i de paagældende Timer, medens de slet ikke udnyttes Resten af Tiden.

Kampen mod Tomgangstabets Forringelse af Resultatet indenfor den moderne Detailhandel føres i stigende Grad ved Hjælp af en Sæmmensætning af Vareudvalget, der er lagt an paa at udjævne Sæsonsvingningerne. Problemet melder sig i alle Forretninger, og indenfor den moderne Forretningsorganisation tages der overalt Hensyn til det. I visse Tilfælde er Spørgsmaalet saa betydningsfuldt, at det bliver bestemmende for hele Forretningens Struktur. Det vil sige, at man ved Vareudvalgets Sæmmensætning hverken tager sit Udgangspunkt i Varernes Forbrugssamhørighed eller Prissamhørighed, men udelukkende i deres organisationsmæssige Samhørighed. Her fra Landet kan nævnes Kombinationen Cykler og Radioapparater, som meget hyppigt forekommer. Grundlaget er, at Salget af de to Varer har forskellig Højsæson, idet Cykler fortrinsvis efterspørges Foraar og Sommer, medens Radioapparater hovedsagelig sælges Efteraar og Vinter.

Det er dog sjældent, at den organisationsmæssige Samhørighed, der i Reglen bygger paa Varernes modgaaende Sæson, hvadenten denne har Relation til Aaret, Ugen eller Dagen, benyttes som det primære Grundlag for Vareudvalgets Sæmmensætning. Reglen er den, at dette Hensyn underordnes enten Forbrugssamhørigheden eller Prissamhørigheden eller den tidligere omtalte Kombination af de to Principper. Det maa derfor slaas fast, at vor Tids Branchedeling, der allerede rent praktisk er begyndt at udkrystallisere sig i Forretningsstrukturen, opstaar under Hensyntagen til Varernes Salgssamhørighed, og at denne Salgssamhørighed igen kan føres tilbage til henholdsvis Samhørighed i Forbrug, Samhørighed i Pris og organisationsmæssig Samhørighed.

I nær Forbindelse med Branchedelingen staar *Forretningstyperne*.

De to Begreber Branchedeling og Forretningstyper griber endda saa intimt ind i hinanden, at Begreberne ofte forveksles. Branchedeling og Forretningstyper er imidlertid to adskilte Begreber, som maa holdes ude fra hinanden, selvom det samtidig maa fastslaas, at de gensidig paavirker hinanden.

Ser vi bort fra Haandværkerudsalgene, fandtes der ved Begyndelsen af forrige Aarhundrede een Hovedforretningstype, nemlig *Købmandsgaarden*. Den byggede i udpræget Grad paa Distributions-systemet og var lagt an paa, at Forbrugerne selv udelukkende tog Initiativet til Købet. Efter Industrialismens Gennembrud indenfor Produktionen med den stærke Stigning i Vareomsætningen spaltedes *Købmandsgaarden* i de Brancheforretninger, der var typiske for Detailhandelen lige indtil den første Verdenskrig. Det drejede sig om Kolonialforretninger, Manufakturforretninger, Boghandlerforretninger o. s. v., der hver for sig samlede om et produktions- eller indkøbs-samhørende Vareudvalg. Med Industrialismens Gennembrud indenfor Salget viste det sig imidlertid umuligt at gennemføre et moderne markedsudvidende Salgsarbejde paa Grundlag af disse Forretninger. I stigende Grad forsvandt eller omdannedes Brancheforretningerne, og to Principper har gjort sig stærkt gældende i denne Omdannelsesproces. Det drejer sig saavel om en Specialisering som om en Integration.

Specialiseringstendensen gav sig Udtryk i, at de gamle Brancheforretninger spaltedes op, saadan at de kun byggede deres Salg paa et begrænset Vareudvalg. Manufakturforretningen spaltedes f. Eks. op i Damekonfektionsforretninger, Herrekonfektionsforretninger, Kjøletøjsforretninger, Hvidevareforretninger, Hatteforretninger o. s. v. Tendensen er paa mange Omraader ført meget langt frem, saadan at man i Dag kender f. Eks. Handskeforretninger, Korsetforretninger, Teforretninger, Chokoladeforretninger og Osteforretninger. Forretninger af denne Type kan karakteriseres som *Enkeltvareforretninger*. Det siger sig selv, at jo snævrere et Grundlag Forretningen etableres paa, jo større Muligheder er der for at gennemføre et virkeligt Salgsarbejde. Det er f. Eks. umuligt at tilrettelægge en effektiv Reklame for en blandet Forretning, der handler med 1000 forskellige Varer. Dette vil derimod kunne gøres fuldkomment, saafremt Virksomheden kun handler med en eneste Vare som Kaffe. Forretningen vil da direkte kunne be-

arbejde Publikums Behov for Kaffe og gennem et manipulativt Arbejde sætte Efterspørgslen i Vejret.

De faste Omkostninger indenfor Salgsarbejdet vil imidlertid kræve en stor Omsætning, for at disse Omkostninger kan udnyttes paa rentabel Maade. Eksempelvis kan saaledes nævnes, at Reklamen, der er et vigtigt Led i det moderne Salgsarbejde, kun kan blive rentabel, naar der arbejdes med en virkelig stor Omsætning. En Indskrænkning af Vareudvalget vil imidlertid som Regel medføre en Indskrænkning af Omsætningen, saaledes at kun meget faa rene Enkeltvareforretninger vil være i Stand til at skabe sig en Omsætning, der er i Stand til at bære de Omkostninger, som blandt andet Reklame og Service vil kræve. I Overensstemmelse hermed er Specialiseringstendensen blevet efterfulgt af en *Integrationstendens*.

Det har givet sig Udtryk i, at man paany har samlet de gamle, opsplittede Brancheforretninger i større, sammenhængende Virksomheder. Derved er opstaaet den Forretningstype, der karakteriseres som *Specialforretningen*. Det er en afdelingsinddelt Forretning, der samler en Række samhørende Enkeltvareforretninger til et Hele, saaledes at de faste Omkostninger til det forberedende og tilrettelæggende Salgsarbejde kan fordeles paa en tilstrækkelig stor Omsætning. Paa denne Maade kommer vi ogsaa fra dette Synspunkt til Udstyrsforretningerne, der tidligere er omtalt. Man kan nævne Virksomheder som *Fonnesbech* (en lang Række forskellige Afdelinger, som alle sigter imod at dække den moderne Dames Behov), *Bøgelund-Jensens Køkkenudstyrsforretning*, *Illums Bolighus* o. s. v. Den her konstaterede Koncentrationstendens er ført ud i sin yderste Konsekvens i *Varehuset*, der under eet samler en Række Specialforretninger paa samme Maade, som Specialforretningen samler en Række Enkeltvareforretninger. Fordelene ved Varehuset eller Stormagasinet, som det ogsaa kaldes, ligger i en Rationalisering af Generalomkostningerne. Det kan saaledes nævnes, at et Varehus paa fuldt ud tilfredsstillende Maade kan klare sig med en Brøkdel af det Antal Udstillingsvinduer, der vilde være nødvendige, hvis alle Husets Afdelinger skulde drives som selvstændige Forretninger. Rummet kan ogsaa udnyttes bedre, idet hver Afdeling ikke behøver at ligge direkte til Gaden. Ligeledes er det indlysende, at Poster som Administration, Reklame og Udbringelse af Varer vil falde til et Minimum, beregnet pr. omsat Vareenhed.

Ved Siden af de her nævnte Hovedtyper paa moderne Forretninger:

Enkeltvareforretningen, Specialforretningen og Varehuset skal ogsaa nævnes mere specielle Former som *Kædeforretninger* og *Postordreforretninger*, der har Relation til særlige Vilkaar for vor Tids Afsætningsarbejde. Alle disse forskellige Forretningstyper kan naturligvis principielt benyttes i Forbindelse med vidt forskellige Vareudvalg, hvorfor de ikke i egentlig Forstand er afgørende for Vareudvalgets Sammensætning og derigennem for Branchedelingen. Men det maa dog erkendes, at Spørgsmaalet om Forretningstypen og Vareudvalget over en saa stærk gensidig Indflydelse, at vor Tids moderne Branchedeling ikke kan forstaas, med mindre den ses paa Baggrund af de nye Forretningstyper.

UNDERVISNINGSAARET 1941—42

Undervisningen begyndte den 1. September og er blevet gennemført i Overensstemmelse med Forelæsningsplanerne for Efteraarssemestret 1941 og Foraarssemestret 1942.

Tilgangen til Studierne var i Efteraarssemestret saa stor, at det blev nødvendigt at indrette to Etager (3. og 4. Sal) i Fløjen mod Rosenørnsallé til Undervisnings- og Institutformaal. Paa 3. Sal blev der samtidig indrettet Kontor til Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelses Sekretariat.

Hvis Tilgangen til Studierne fortsat stiger med samme Hastighed som i de sidste to Aar, vil denne Udvidelse snart være utilstrækkelig, medmindre det lykkes at henlægge en endnu større Del end hidtil af den Undervisning, der nu finder Sted om Aftenen, til de to første Morgentimer (Kl. 8—9⁴⁰).

Der blev i Maj/Juni 1942 for sidste Gang afholdt Diplomprøve efter Studieplanen af 1929.

Handelsministeriet har under 12. Januar 1942 tiltraadt, at der ved Siden af Handelshøjskolens eensproglige Korrespondentprøve med Stenografi kan oprettes en eensproglig Korrespondentprøve uden Stenografi, som afholdes første Gang Maj/Juni 1943.

Handelsministeriet har under 13. Juli 1942 tiltraadt, at Grundstudiet fra Efteraarssemestret 1942 kommer til at omfatte 5 Semestre i Stedet for 4. Denne Udvidelse medfører ingen væsentlige Forøgelse af Undervisningsstoffet.

Lærere.

Professor, Dr. *Julius Hirsch's* Tilknytning til Handelshøjskolen ophørte Januar 1942.

Lektor, cand. polit. *H. Winding Pedersens* Lektorat har hvilet siden 1. August 1940, da Lektor Winding Pedersen har ønsket at hellige sig videnskabeligt Arbejde.

Følgende er udnævnt til Lektorer fra 1. August 1942:

Kontorchef Kai Brodthagen H. D., Bankvæsen.
 Kontorchef, cand. jur. C. Helkett, Skatteteknik.
 Statsaut. Revisor K. G. Jensen H. D., Revision.
 Sekretær, cand. polit. P. Nyboe Andersen, Nationaløkonomi.
 Landsretssagfører Jan Kobbernagel, Erhvervsret.
 Personalechef, cand. polit. V. Hougaard Villadsen, Erhvervsøkonomi.

Udnævnelserne gælder til 31. Juli 1945.

Følgende er genansat som Lektorer fra 1. August 1942 til 31. Juli 1945.

Translatør Lorenzo Aabye, Spansk.
 Cand. merc. Ejler Alkjær, Territorialøkonomi.
 Ekspeditionssekretær, cand. polit. Niels Banke, Nationaløkonomi.
 Ekspeditionssekretær, cand. polit. Kjeld Bjerke, Statistik.
 Salgschef, cand. merc. H. C. Christiansen, Forretningsorganisation.
 Underdirektør, cand. jur. G. L. Chrstrup, Forsikringsret.
 Direktør, cand. mag. Anders Hansen, Livsforsikring.
 Assurandør Paul Heurlin, Genforsikring.
 Dr. phil. Johs. Humlum, Erhvervsgeografi.
 Cand. mag. Poul Høybye, Fransk.
 Lektor S. P. Kolind, Forretningspraksis.
 Prokurist Knud Larsen, Brandforsikring.
 Turistchef, Civilingeniør Mogens Lichtenberg H. D., Reklameteknik.
 Cand. mag. Børge Maaløe, Engelsk.
 Translatør J. J. Siegler, Tysk.
 Overlærer, cand. mag. Jens Vibæk, Erhvervshistorie.

Ved Handelshøjskolen har i det forløbne Aar virket følgende nye Lærere:

Translatrice, Fru Inger Bache i Fransk.

Fuldmægtig, cand. polit. S. Gammelgaard-Jacobsen i Nationaløkonomi.

Bankbestyrer Svend Hansen H. D. i Bankvæsen.

Statsaut. Revisor H. Hjernø Jeppesen H. D. i Regnskabsvæsen.

Assistent Svend Jensen H. D. i Regnskabsvæsen.

Translatør Ulf Jensen i Engelsk.

Aktuar, Dr. polit. Paul Johansen i Statistik.

Statsaut. Revisor Aage Klarskov Jeppesen H. D. i Regnskabsvæsen.

Landsretssagfører Jan Kobbernagel i Erhvervsret.

Kontorchef, cand. polit. C. Ulrich Mortensen i Finansvidenskab.

Redaktør, cand. polit. Clemens Pedersen i Nationaløkonomi.

Translatør Walther Thornfield i Tysk.

Sekretær, cand. jur. H. Topsøe-Jensen i Erhvervsret.

Statsaut. Revisor L. Thinghuus H. D. i Regnskabsvæsen og Revision.

I 1941/42 virkede ved Handelshøjskolen 1 Direktør, 1 Inspektør, 2 Professorer, 3 Docenter, 19 Lektorer, 78 Lærere og 1 Bibliotekar samt Kontor- og Institutpersonale og 2 Skolebetjente.

Undervisningsraadet.

Undervisningsraadet har i Aarets Løb holdt 4 Møder til Afgørelse af foreliggende Spørgsmaal. Lektor, Landsretssagfører *Erik Petri*, der har opgivet sit Lektorat i Erhvervsret, er udtraadt af Raadet og samtidig er Lektor, Landsretssagfører *Jan Kobbernagel* indtraadt som Repræsentant for Erhvervsret.

Censorer.

I Aarets Løb er Direktør *Carsten Hauch* (Censor i Brandforsikring) og Underdirektør, Overretssagfører *Chr. Olrik* (Censor i Ulykkesforsikring) afgaaet ved Døden.

Professor, Dr. polit. *F. Zeuthen*, der har fungeret som Censor i Nationaløkonomi samt Salgsorganisation og Reklame, fungerer fremtidig efter Ønske kun som Censor i Nationaløkonomi.

Studerende.

Handelshøjskolen besøgte i 1941/42 af ialt 2045 Studerende og Deltagere mod 1915 i 1940/41.

I Efterårssemestret 1939 mod 1842 sidste Aar.

I Foraarssemestret 1745 » 1620 » »

Fordelt paa Studerende og Deltagere var der i 1941/42 sammenlignet med 1940/41:

Studerende.

Det toaarige Studium	205	mod	191
Specialstudier	1203	»	1118
Sprogstudier	491	»	449
	Ialt		<u>1758</u>
			<u>1899</u>

Deltagere.

Specialstudier	145	mod	156
Sprogstudier	1	»	1
	Ialt		<u>157</u>
			<u>146</u>

Antallet af Studerende og Deltagere under de forskellige Studier var som følger:

STUDIEPLANEN AF 1929

SPECIALSTUDIER

Handel:

Studerende.

Efterårssemestret	19
Foraarssemestret	19

Regnskabsvæsen:

Studerende.

Efterårssemestret	106
Foraarssemestret	95

Deltagere.

Efterårssemestret	2
Foraarssemestret	2

Revision:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	84
Føraarssemestret	107
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	0
Føraarssemestret	3

Reklame:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	16
Føraarssemestret	14
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	1
Føraarssemestret	0

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Studerende.	
Efteraarsssemestret	13
Føraarssemestret	13

STUDIEPLANEN AF 1939

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Studerende.	
Efteraarsssemestret	119
Føraarssemestret	104

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

Bankvæsen:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	52
Føraarssemestret	48
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	2
Føraarssemestret	4

Forretningsorganisation:

Studerende.	
Efteraarsssemestret	137
Føraarssemestret	122
Deltagere.	
Efteraarsssemestret	22
Føraarssemestret	9

Forsikring:

Studerende.

Efteraarsssemestret	89
Foraarsssemestret	85

Deltagere.

Efteraarsssemestret	2
Foraarsssemestret	1

Regnskabsvæsen:

Studerende.

Efteraarsssemestret	409
Foraarsssemestret	363

Deltagere.

Efteraarsssemestret	15
Foraarsssemestret	9

Salgsorganisation og Reklame:

Studerende.

Efteraarsssemestret	123
Foraarsssemestret	104

Deltagere.

Efteraarsssemestret	64
Foraarsssemestret	38

Varehandel:

Studerende.

Efteraarsssemestret	96
Foraarsssemestret	84

Deltagere.

Efteraarsssemestret	2
Foraarsssemestret	1

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.

Efteraarsssemestret	94
Foraarsssemestret	88

DEN EENSROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.

Efteraarsssemestret	345
Foraarsssemestret	324

FORBEREDELSE TIL TRANSLATØREKSAMEN

Studerende.	
Efteraarssmestret	81
Foraarssmestret	77
Deltagere.	
Efteraarssmestret	0
Foraarssmestret	1

FORBEREDELSE TIL SPANSKPRØVEN

Studerende.	
Efteraarssmestret	38
Foraarssmestret	33

UNDERVISNING AF HANDELSSKOLELÆRERE

Deltagere.	
Efteraarssmestret	10

I Efteraarssmestret blev der paa Foranledning af De Studerendes Centraltuberkuloseudvalg gennemført en Tuberkuloseundersøgelse af de Studerende under Det toaarige Dagstudium i Lighed med tilsvarende Undersøgelser ved de andre højere Lærestalter.

Gæsteforelæsninger.

I Aarets Løb har der været afholdt følgende Gæsteforelæsninger og offentlige Forelæsninger:

I. For de Studerende paa Grundstudiet:

Professor, fil. dr *Bertil Ohlin*, Stockholm:

Några grunddrag i den moderne penning och konjunkturteori (²³/₉, ²⁴/₉ og ²⁷/₉).

Professor, dr *O. Sillén*, Stockholm:

Vinstbegreppet ur företagsekonomisk och ur beskattningssynpunkt (¹⁵/₁₁).

Bankdirektør *Poul Ingholt*, Landmandsbanke:

Vore Regnskaber (¹⁵/₄).

Civilingeniør *Haldor Topsøe*:

Produktionsøkonomi (²⁷/₂—²⁷/₈).

- II. For de Studerende under Dagstudierne:
 Læge *C. Stockholm-Borresen*:
 Kontorfolks Erhvervssygdomme (²⁴/₁₀).
- III. For de Studerende under Grundstudiet og til Første Del af Specialstudierne:
 Dr. phil. *Wolmer Clemmensen*, Aarhus:
 Erhvervsetiske Problemer (¹⁸/₉—²⁰/₉).
- IV. Offentlige Forelæsninger for samtlige Studerende:
 Magister *Asger Langkjær*:
 Faktoren Mennesket i Erhvervslivet (2 ugentlige Timer i Efterårssemestret).
 Det praktiske Erhvervslivs Krav til Faktoren Mennesket (2 ugentlige Timer i Foraarssemestret).
 Professor, fil. dr. *Bertil Ohlin*, Stockholm:
 Rustnings- og Krigskonjunktursens Væsen (²⁵/₉).
- Professor, Dr. polit. *Carl Iversen*, Underdirektør *P. M. Dons*, Nationalbanken og Sekretær *Poul Boëtius*, Industriraadet, har hver holdt en Forelæsning om Udenrigshandelen under Clearingssystemet (¹¹/₁₁, ¹⁸/₁₁ og ²⁵/₁₁).
- Civilingeniør *Haldor Topsøe*:
 Nogle industrielle Problemer (²⁰/₉).
- Mlle. *F. Gleizal*:
 Jules Romains et son oeuvre (¹⁷/₉).

Endvidere har Miss *Evelyn Heepe* to Gange reciteret engelsk Prosa og Poesi. Maleren *Albert Naur* har med Støtte fra Handelshøjskolen holdt to Forelæsninger om Malerkunsten arrangeret af de Studerende og Dimmittendernes Sammenslutninger.

Lokaler.

Som sædvanlig stillede Handelshøjskolen Lokaler til Raadighed for Handelsministeriet til Afholdelse af Den teoretiske og praktiske Del af Revisoreksamen i September/Oktober/November og Ejendoms- mæglereksamen i Oktober/November.

Desuden stilledes Lokaler til Raadighed for Stenografisk Selskabs

Stenografilærereksamen i Juni samt Tegnerforbundets Eksamen for Tegnere i Maj/Juni og for Handelsministeriets Feriekursus for Handels-skolelærere i Juli/August.

Efter en Henvendelse fra Dansk Ejendomsmæglerforening har Handelshøjskolen i det forløbne Aar mod et Vederlag overladt et Auditorium og 2 Klasseværelser til Afholdelse af et af Landsrets-sagfører E. Harremoës ledet Kursus til Ejendomsmæglereksamen.

Skriftrækkerne.

Følgende Skrifter er udgivet i Aarets Løb:

Skrifter fra Institutter og Studiekredse.

7. Gudrun Thrane: Faldende Omkostninger. Omkostningsdegre-sion i Industrien.
8. Vagn Madsen: Danmarks Transithandel.

Skriftrække A.

1. Johs. Humlum: Zur Geographie des Maisbaus.

Skriftrække B.

12. Julius Hirsch: Driftsøkonomien og det praktiske Erhvervsliv.
4. Opl.

Skriftrække C.

1. Palle Hansen: Den industrielle Kontoplan. 2. Opl.

Skriftrække D.

1. Erik Lyngé: Handelen med Tropeprodukter.

Forsikringskrifter.

4. Karsten Lemche: Om Tarifiering i Skadeforsikring.

Biblioteket.

Læsesalen og Haandbiblioteket har været tilgængelige daglig Kl.10-21 (Lørdag 10-18), og Udlaanet Kl.10-14 og 18,30-21 (Lør-sdag 10-14).

Biblioteket tæller ca. 18.500 Bd. efter den Tællingsmetode, som Det statistiske Departement kræver anvendt i sin Biblioteksstatistik. Foruden Lærerne og Institutternes Personale har Biblioteket haft 578 Laanere, der fordeler sig saaledes: Grundstudiet 90, Specialstudierne 294 (Bankvæsen 11, Forretningsorganisation 54, Forsikring 1, Regnskabsvæsen 116, Revision 14, Salgsorganisation 67, Varehandel 31), Kandidateksamen 13, Sprogstudier 48, udenforstaaende 133 (deraf 11 danske og 1 udenlandsk Bibliotek). Antallet af Udlaan har været 3717, der fordeler sig saaledes: Lærere og Institutter 780, Grundstudiet og den tresproglige Korrespondentprøve 812, øvrige Studier 1533, udenforstaaende 592 (deraf til Provinsen 123). Til Brug paa Læsesalen er der fra Magasinerne fremtaget 9418 Bd., hvortil kommer Benyttelsen af de Bøger og Tidsskrifter, som er anbragt paa Læsesalen. I enkelte Tilfælde har Biblioteket formidlet Laan fra udenlandske Biblioteker.

Bibliotekets Annuum har været 6000 Kr., hvortil kommer et Tillæg paa 1000 Kr. til særlige Anskaffelser. Dansk Reklameforening har ydet sit aarlige Tilskud paa 400 Kr. Som Led i Arbejdsløshedsbekæmpelsen har Staten stillet Arbejdskraft til Raadighed for ekstraordinære Indbindinger mod, at Handelshøjskolen betaler Materialerne. Paa dette Grundlag er der Arbejder i Gang, som først vil blive afsluttet næste Aar.

Bibliotekets Tilvækst har været offentliggjort i Statsbibliotekernes Accessionskatalog, og Dele deraf i Nationaløkonomisk Tidsskrifts Litteraturfortegnelse. Desuden er der udsendt Katalogkort over Accessionen til en Række inden- og udenlandske Biblioteker og Institutioner.

1. Aars Studerende under Grundstudiet har af Bibliotekaren faaet en almindelig Vejledning i Biblioteksbenyttelse. For nogle af Specialstudiernes Vedkommende har de Studerende faaet Biblioteksvejledning paa deres specielle Omraader.

Udvalget for Reklamebiblioteket afholdt sit aarlige Møde den 17. Juni. Denne Afdeling af Biblioteket tæller 658 Bd., deraf 327 Bd. Tidsskriftlitteratur.

Antallet af løbende Tidsskrifter er 131. Deraf modtages følgende gratis fra Udgiveren, de med * mærkede i Udveksling med Handelsvidenskabeligt Tidsskrift:

- * Affärsekonomi.
- Andelsbladet.
- Assurandøren.
- Bankbladet.
- Bankstanden.
- Bankstatistik (Den finske Bankinspektion).
- * Bedriftsøkonomen (Norges Handels høyskole).
- Brandfare og Brandvæsen.
- Brandskydd.
- Brugsforeningsbladet.
- Bulletin (National bank of Bohemia and Moravia at Prague).
- Danmarks Handels- og Søfartstidende.
- Danmarks Handels-Tidende.
- Dansk Arbejde.
- Dansk Boghandlertidende.
- Dansk Emballagetidende.
- Dansk Export Tidende.
- Dansk Fiskeritidende.
- Dansk Forsikringstidende.
- Dansk Handels- og Kontormedhjælper-tidende.
- Dansk Smør- og Margarinehandler-Tidende.
- Den danske Handelsskole.
- Det danske Marked.
- Detail-Fiskehandler-Bladet.
- Deutsche Wirtschaftszeitung.
- Der deutsche Volkswirt.
- * Economic review (Kyoto university).
Ekonomien.
- * Ekonomisk tidsskrift.
- Fiskeeksportør-Bladet.
- Forsikringsklubben.
- Gjallarhornet.
- De grafiske Fag.
- Handelsvidenskabeligt Tidsskrift.
- Index (Svenska Handelsbanken).
- * Industria.
- * Industriförbundets meddelanden.
- Ingeniør- og Bygningsvæsen.
- Kommersiella meddelanden.
- Kooperatören.
- Kvartalsskrift (Skandinaviska banken).
- * Landbrugsraadets Meddelelser.
- Månedssstatistikk over de private norske aktiebanker og sparebanker.
- Mandens Blad.
- Meddelelser fra det landøkonomiske Driftsbureau.
- Meddelelser fra Haandværkerbanken.
- Medlemsblad for Urtekræmmerforeningen.
- Nationalekonomiska Föreningens förhandlingar.
- * Nationaløkonomisk Tidsskrift.
- Nordisk Forsikringstidsskrift.
- Nordisk Speditör Förbunds tidsskrift.
- * Norges industri.
- * Norsk reklame.
- Officiël orgaan van den Algemeenen Nederlandschen Zuivelbond.
- Revision og Regnskabsvæsen.
- Revisorbladet.
- Scandinavian shipping gazette.
- Skandinavisk aktuarietidsskrift.
- Sparekassetidende.
- * Staden Københavns statistiske Kontors Publikationer.
- * Statistisk Departements Publikationer.
- * Statsøkonomisk tidsskrift.
- * Svensk utrikeshandel.
- * Svenska bankföreningens skrifter.
- * Tidsskrift for handelsuddannelse.
- * Tidsskrift for Industri.
- Tidsskriftet Niels Brock.
- Translatøren.
- * Udenrigsministeriets Tidsskrift.
- Wirtschaftliche Mitteilungen (Deutsche Bank).
- Wirtschaftsausblick.
- Wirtschaftswart Nord.
- Vort Virke.
- * Økonomi og Politik.
- Översikt utvisande Riksbankens tillgångar och skulder.

Biblioteket har desuden modtaget Gaver fra:

Aalborg Byraad.	Sekretær Palle Gottfredsen.
Aarhus Universitet.	Grosserer-Societetets Komité.
Andelsudvalget.	Fuldmægtig I. Grünbaum.
Arbejdernes Erhvervsraad.	Handels- og Kontoristforeningen.
Arbejdernes Byggeforening.	Handelsministeriet.
Bankskolens Elevforening.	Statsaut. Revisor H. Hjernø Jeppesen.
Banktilsynet.	Hovedstadens Brugsforening.
G. & L. Beijer A/B, Malmö.	Industriforeningen.
Carlsberg Bryggerierne.	Islandsk Handelsforening.
Sekretær K. Chrom.	Prof. O. Jonasson, Göteborg.
Dansk Svovlsyre- og Superphosphat- Fabrik.	Kongeriget Danmarks Handelskalender.
Dansk Textil Union.	Kontoret for Mejeristatistik.
De danske Spritfabrikker.	Kraks Legat.
Finlands Gesandtskab.	Landbrugsraadet.
Fiskeridirektoratet.	Livs- og Genforsikringsselskabet Dana.
Det forenede Dampskibsselskab.	Magasin du Nord.
De forenede Jernstøberier.	Overvejinspektoratet.
Foreningen af Revisorassistenter i Danmark.	Pellervo-Seura, Helsinki.
Fællesforeningen for Danmarks Brugs- foreninger.	Den skandinaviske Bryggerhøjskole.
Generaldirektoratet for Postvæsenet.	Sparekasseinspektoratet.
	Statsanstalten for Livsforsikring.
	Statsbiblioteket i Aarhus.

Foruden med de under Tidsskrifterne nævnte Bytteforbindelser udveksler Biblioteket Skrifter med 18 Biblioteker og andre Institutioner.

Bankinstituttet.

Bankinstituttets Arbejde med Udredning af Principperne for den systematiske Behandling af Kreditter er nu nær sin Afslutning. I Tilslutning hertil har Instituttets Leder, Docent, Dr. Z. D. Lando, i et mindre Skrift redegjort for »Laan til Kommuner under kreditanalytisk Synsvinkel«, hvoraf en væsentlig Del i Forvejen har været forelagt ved et Møde i Bankklubben.

Instituttet har i det forløbne Aar modtaget en Del Boggaver.

Bankinstituttet har til Brug for det nystartede »Fagskrift for Bankvæsen« udarbejdet Fortegnelser over nyere Litteratur vedrørende Penge-, Bank- og Børsvæsen.

Paa Grund af Overgangen til den nye Studieplan er Opgavesamlingen ikke forøget i Aar.

Ved Udgangen af indeværende Arbejdsaar tiltraadte *S. O. Sørensen H. D.*, som fast Assistent paa Institutet i Stedet for *S. A. Nonnegaard Pedersen H. D.* der dog stadig tillige sammen med *K. J. Persson H. D.* vil assistere ved løbende Undersøgelser.

Eksportinstitutet.

Eksportinstitutet har været ledet af Docent, *Dr. Z. D. Lando*. Som Assisterter medvirkede *Dr. Erik Lyng* og *Ottomar Loff H. A.*

I det forløbne Beretningsaar udsendtes Eksportinstitutets Skrifter Nr. 1: *Handelen med Tropeprodukter*, udarbejdet af *Erik Lyng*.

Eksportinstitutets Skrifter Nr. 2: *Den danske Industrieksport med særligt Henblik paa dens direkte og indirekte Gennemførelse*, blev fremstillet i duplikeret Form, da man før en eventuel Tryklægning mente at maatte forelægge den for en mere begrænset sagkyndig Kreds.

Endvidere udarbejdedes til Brug for de Studerende Kompendier over følgende Omraader indenfor Handelens Organisation:

Engroshandel,
Varebørsen,
Vigtige Varer og deres Markeder,
Auktioner.

Af Arbejder, der falder ind under Eksportinstitutets Virkefelt, skal desuden anføres den af Eksportinstitutets Leder med Henblik paa den paatænkte Omlægning af de mindre Landbrug til overvejende vegetabilsk Produktion i Arbejdsaaet 1941/42 paabegyndte Undersøgelse. Denne fremkommer som Tidsskriftpublikation og skal i en Artikelserie omhandle de markedsmæssige Forudsætninger for Produktion af Frugt og Grøntsager samt de handelstekniske Forhold, hvorunder Afsætningen af disse Varer foregaar. Den første Artikel gjorde Rede for den tekniske Markedstilpasning for disse Varer.

Dimittender fra Specialstudiet Varehandel var d. 30. Oktober 1941 indbudt af Eksportinstitutet til en Sammenkomst, hvor Sekretær *H. Valeur H. D.* talte om »Vort Handelsforhold til de sekundære Markeder«, og Institutets Leder gav en Oversigt over Tonnageproblemet.

Institutet har i Aarets Løb udbygget sit Samarbejde med Handelsklubben, saaledes at Handelsklubben for Fremtiden, naar ikke særlige

Omstændigheder gør sig gældende, staar som Indbyder ved de Orienteringsmøder, som Eksportinstituttet plejer at afholde for Dimittenderne fra Specialstudiet Varehandel.

Den 16. December gav Dr. E. Lyngé ved et saadant Møde, arrangeret af Handelsklubben, en Oversigt over Strukturændringer i Europas Udenrigshandel.

Opgavesamlingen er i Aar forøget med 37 Studiekredsarbejder. Udlaanet fra Opgavesamlingen har været 290, idet ogsaa Studerende fra andre Studieretninger har gjort Brug af Samlingen.

Den Tildeling paa 22.500 Kr., som Instituttet modtog fra Krak's Legat i 1939, har ogsaa i det forløbne Aar bidraget væsentligt til Instituttets Drift.

I Anledning af Udsendelsen af Instituttets første Skrift var Bestyrelsen for Krak's Legat indbudt til en Sammenkomst paa Eksportinstituttet den 19. Marts 1942.

Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut.

Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut har i Efteraaret 1941 arbejdet med Udgivelsen af 2 Skrifter, nemlig:

Gudrun Thrane: Faldende Omkostninger.

Vagn Madsen: Danmarks Transithandel.

Førstnævnte Bog, der er skrevet af Forskningsinstituttets Assistent, cand. merc., Fru *Gudrun Thrane*, er udarbejdet paa Grundlag af Fru Thranes skriftlige Hovedopgave til Handelsvidenskabelig Kandidat-eksamen, hvis Ordlyd var: »Omkostningsdegressionen i Industrien, dens Teori og praktiske Problemer«. Bogen udkom i Serien »Fra Institutter og Studiekredse« som denne Series syvende Publikation.

Som Skrift Nr. 8 i samme Serie udkom cand. oecon. *Vagn Madsen*s Undersøgelse af Danmarks Transithandel. Dette Arbejde er en Besvarelse af Handelshøjskolens Tietgen-Prisopgave: »Transithandelens Betydning for Danmark og nuværende Vilkaar i Danmark«. I Samarbejde med Forskningsinstituttet, der overtog Arbejdet i Forbindelse med selve Udgivelsen, har cand. oecon. *Vagn Madsen* foretaget en Del Rettelser, som af Bedømmelseskomiteen var blevet fremhævet som hensigtsmæssige.

I Løbet af Foraaret 1942 har Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut især været beskæftiget med Udarbejdelsen af en ny Udgave af

Julius Hirsch: Den skandinaviske Kolonialengroshandel.

Denne Udgave, der er væsentlig omarbejdet og forøget, er blevet velvilligt støttet af Branchens ledende Personer og Organisationer i Danmark, Sverige, Norge og Finland, og Bogen er i Øjeblikket under Trykning.

Under Trykning er i Øjeblikket endvidere 4. Oplag af

Meddelelse Nr. 12. Julius Hirsch: Driftsøkonomien og det praktiske Erhvervsliv.

Dette Skrift er i dette Oplag for første Gang indlemmet i Forskningsinstituttets Skriftserie.

Til Undervisningsbrug har Forskningsinstituttet desuden udarbejdet et

Resumé af Julius Hirsch: Der moderne Handel.

Formaalet med dette Resumé er frem for alt at lette de Studerende Repetitionen. Da »Der moderne Handel« iøvrigt har været udsolgt fra Forlaget igennem flere Aar, og da det efterhaanden er meget vanskeligt at opdrive den, haaber vi gennem det udgivne Resumé at bøde paa Savnet af denne Bog.

Instituttet har iøvrigt vejledet Handelshøjskolens Studerende med Hensyn til Materiale og Litteratur ved Udarbejdelsen af Studiekredsopgaver, ligesom der i Foraaret er udarbejdet et nøjagtigt Kartotek over de i Aarets Løb udarbejdede Studiekredsopgaver, som befinder sig i Instituttets Besiddelse.

I Lighed med tidligere Aar har Forskningsinstituttet ogsaa i det forløbne Aar ofte modtaget Henvendelser fra tidligere Elever samt andre Personer og Sammenslutninger. I Løbet af Sommeren har Forskningsinstituttet saaledes atter i Aar udarbejdet en Driftssammenligning for Dansk Provins Kolonial Grossist Forening. Denne Driftssammenligning omfattede 25 Kolonialengrosfirmaer og beskæftiger sig med Branchens Udvikling i de senere Aar, specielt 1941.

Da Professor *Julius Hirsch*, der indtil Januar 1942 har været Instituttets Leder, siden Januar 1941 har opholdt sig i U. S. A., har Forskningsinstituttets Assistent, cand. merc., Fru *Gudrun Thrane* i det forløbne Aar varetaget det daglige Arbejde paa Instituttet.

Regnskabslaboratoriet.

Regnskabslaboratoriet har i Aarets Løb fortsat sit Arbejde inden for de forskellige Omraader, der er tilknyttet Fagene Regnskabsvæsen og Revision.

Arbejdet med Regnskabsorganisationen i Erhvervsvirksomhederne, især Kontoplanens Opbygning, har ført Laboratoriet direkte ind i Arbejdet med andre Sider af Virksomhedernes *interne Organisation*, her især Ledelsesprincipper, Myndighedslinier, rationel regnskabsmæssig Forretningsgang og intern Kontrol. Laboratoriet har derfor i særlig Grad sat ind paa Indsamling og Bearbejdning af Materiale inden for disse Omraader og har som det første Arbejde udsendt en Publikation »Intern Kontrol i Banker«, udarbejdet af Laboratoriets Medarbejder, Revisor *Aage Husted H. D.*

Med Udgangspunkt i tidligere indsamlet Materiale har Laboratoriet endvidere beskæftiget sig med intern Analyse (Driftsanalyse). Ved Sæsonens Slutning forelaa et større Arbejde, der vil blive færdigbehandlet i Løbet af Vinteren 1942/43.

Regnskabslaboratoriet har i stigende Grad haft Samarbejde med det praktiske Erhvervsliv, saaledes kan nævnes, at Laboratoriet i Foraaet 1942 modtog en Henvendelse fra Urtekræmmerforeningens Bestyrelse med Anmodning om at foretage en Undersøgelse af Branchens Regnskaber. Denne Undersøgelse fortsættes i Sæsonen 1942/43.

Til Foreningen af statsautoriserede Revisorer har Laboratoriets Leder, Docent *Palle Hansen*, udarbejdet en Artikel paa Tysk: »Die wichtigsten Bestimmungen über Revision in der Vorlage des neuen Gesetzes über Aktiengesellschaften in Dänemark« til Brug for det schweiziske Tidsskrift »Bulletin Verband Schweizerischer Bücherexperten«.

Paa Foranledning af Foreningen af Revisorassistenter i Danmark har Regnskabslaboratoriet i Aarets Løb udsendt Bilagsmateriale til Faget Revision til en Række Revisorassistenter i Provinsen.

Laboratoriet har i Aarets Løb været besøgt af enkelte Foreninger og en Række interesserede fra det praktiske Erhvervsliv.

Der er i stigende Grad udarbejdet Bilagsmateriale og Kompendier til de Studerende inden for Fagene Regnskabsvæsen og Revision. Saaledes er der udgivet et Kompendium om »Aarsregnskabets formelle Indhold« af Docent *Palle Hansen* samt en Række Undervisningsbilag vedrørende Faget Revision.

Der er indledet Samarbejde med en Række praktiserende statsautoriserede Revisorer, der har stillet Materiale og Tid til Raadighed for Fremskaffelse af det bedst mulige Undervisningsmateriale vedrørende Faget Revision.

Der er endvidere udarbejdet en Oversigt over Tidsskriftartikler og Pjecer vedrørende Faget Regnskabsvæsen.

Det i 1940/41 indenfor Regnskabslaboratoriet nedsatte Udvalg af de til Handelshøjskolen knyttede Lærere i Regnskabsvæsen og Revision:

Docent, statsaut. Revisor *Palle Hansen* H. D.,
Lektor, statsaut. Revisor *K. G. Jensen* H. D.
statsaut. Revisor *A. Høiriis Sørensen* H. D.
statsaut. Revisor *L. Thinghuus* H. D.

har afsluttet sit Arbejde med Udarbejdelsen af en Terminologi for det industrielle Regnskabsvæsen, der udkom i Oktober 1941. Docent *Palle Hansen* er i Aarets Løb indvalgt i et inden for Akademiet for de tekniske Videnskaber nedsat Terminologiudvalg til afsluttende Behandling af dette Udvalgs Forslag til en Terminologi for Omkostninger og Kalkulation.

Af Docent *Palle Hansen* er i Aarets Løb udsendt en Publikation om »Standardmetoden, dens Anvendelse og Betydning for Driftskontrollen«, der har været holdt som Foredrag i Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Vestre Kreds.

Endvidere har statsaut. Revisor *A. Høiriis Sørensen* H. D. tilendebragt Arbejdet med en Sammenfatning af sine Forelæsninger inden for Omraadet Revision i Skadesforsikringsselskaber. Dette Arbejde vil blive publiceret i Efteraaret 1942.

Regnskabsarkivet er forøget med Regnskaber og Beretninger fra Erhvervslivets Hovedgrene. Samlingen omfatter nu 5060 Regnskaber fra 775 Virksomheder i Ind- og Udland.

Arbejdet med Indsamling af Materiale vedrørende Kontoplaner er fortsat, og man har haft den Glæde, at den i Regnskabslaboratoriets Skriftrække af Docent *Palle Hansen* udsendte Publikation »Den industrielle Kontoplan« nu er udsolgt i 2. Oplag, idet en væsentlig Del af Oplaget er solgt i Norge og Sverige. 3. Oplag vil foreligge i Løbet af Efteraaret 1942.

Det i 1940 paabegyndte Analysearbejde, der ledes af tidligere

Diplomtagere i Regnskabsvæsen, er paa det nærmeste tilendebragt. I Løbet af Efteraaret 1942 vil to Arbejder af

Bogholder *Chr. E. Hvassum-Nielsen* H. D.,
 Prokurist *Steen Svanberg* H. D.,
 Bogholder *F. Hamann* H. D. og
 Hovedbogholder *Tage Sparrevohn* H. D.

foreligge afsluttet.

Udarbejdelsen af Tidsskriftindex for Artikler inden for Revision og Regnskabsvæsen er i det forløbne Aar videreført. Indexet omfatter nu Registreringen af ca. 2400 Artikler fra inden- og udenlandske Tidsskrifter.

Laboratoriets Opgavesamling er forøget med Opgaver givet ved Diplomprøven, Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium og Revisoreksamen.

I det forløbne Aar har Regnskabslaboratoriet været ledet af Docent, statsaut. Revisor *Palle Hansen* H. D. Som Assistent har medvirket *Svend Jensen* H. D. og *Aage Housted* H. D.

Instituttet for Salgsorganisation og Reklame.

Instituttet for Salgsorganisation og Reklame kom paa Grund af sin stadig mere omfattende Virksomhed paany til at lide under Pladsmangel og fik derfor 1. Januar 1942 nye og større Lokaler i den mod Rosenørns Allé vendende Fløj af Handelshøjskolen. Instituttet har benyttet Flytningen til at supplere det eksisterende Materiale i Chartek'erne og Kartotekerne med adskilligt nyt, hvoriblandt kan nævnes en ny, stor Samling Reklamemateriale til Belysning af Reklamens Anvendelse og Vilkaar i Sverige i de allerseneste Aar.

Instituttet har fra 1. Januar 1942 paabegyndt Beregningen af et dansk Annonceindex. Det viser Bevægelserne i Landsannonceringen fra Kvartal til Kvartal indenfor de forskellige Varegrupper. Berlingske Tidende's statistiske Afdeling har stillet Materialet til Raadighed, og Index'et med de hertil hørende Tabeller og Ræsonnementer offentliggøres regelmæssigt i Tidsskriftet »Det danske Marked«.

Instituttets Medvirken i Erhvervsraadsbevægelsen er blevet fortsat og har givet sig Udtryk i et forøget Samarbejde med de fleste Erhvervsraad. Nye Erhvervskontorer, der ledes af Folk, som er uddannet

paa Handelshøjskolen, og som paa Institutet har faaet speciel Træning i de under Erhvervsraadsarbejdet hørende Funktioner, er i Aarets Løb oprettet i Frederikssund, Helsingør, Kolding, Køge, Korsør, Lyngby og Nyborg. Erhvervscheferne har organiseret et Samarbejde, der giver sig Udtryk i, at de med Mellemrum samles til fælles Drøftelser. Ved et saadant Møde redegjorde Professor *Max Kjær Hansen* for de praktiske Muligheder for et Samarbejde mellem Erhvervskontorerne og Institutet, og Lektor *Ejler Alkjær*, der er Medlem af et af Erhvervskontorerne nedsat Oplands-Udvalg, gennemgik Principperne for Oplandsanalyser Gennemførelse. Lektor *Ejler Alkjær* har iøvrigt i en Række Byer holdt Foredrag om den økonomiske Vekselvirkning mellem By og Opland.

I Handelshøjskolens Skriftserie A har Lektor, Dr. phil. *Johs. Humlum* faaet udsendt sin Doktordisputats »Zur Geographie des Maisbaus«. Samtlige faste Medarbejdere i Institutet arbejder iøvrigt paa Afhandlinger, som i de kommende Maaneder vil blive udsendt i Institutets Skriftserie. Dansk Reklame-Forening har i Aarets Løb i sin Skriftserie udsendt et Foredrag om »Funktioner og Problemer i den moderne Markedsøkonomi«, som Lektor *Ejler Alkjær* har holdt for Medlemmerne af Handelsvidenskabelig Studiekreds for at give en summarisk Orientering i Institutets Fagomraade. Dansk Reklame-Forening har endvidere stillet et Beløb til Raadighed til delvis Dækning af Omkostningerne ved Udsendelsen af en Fortegnelse over den markedsøkonomiske Litteratur i Handelshøjskolens Bibliotek. Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri har udsendt en af Lektor *Ejler Alkjær* udarbejdet Bog om »Haandværket og dets Kundekreds«.

Institutet har som sidste Aar medvirket ved Oprettelsen af markedsøkonomiske Kursus paa Provinsens Handelsskoler. Saadanne Kursus, der sidste Aar var i Gang i en halv Snes Byer, vil i Sæsonen 1942-1943 findes i alle større Byer. Institutet har ladet fremstille nogle »Vandresamlinger« af Reklamemateriale m. m., som udlaanes til Studiebrug i de forskellige Kursus. Kursuslederne er H.A.'ere og H.D.'ere.

Institutets Samlinger og Kartoteker er som nævnt blevet suppleret til Stadighed, og Materialet benyttes i udstrakt Grad saavel af Handelshøjskolens Studerende (bl. a. til Studiekredsopgaver) som af praktiske Erhvervsfolk. Institutet yder ligeledes de Studerende en

omfattende Service med Hensyn til Opgivelse af Litteratur, Fremskaffelse af Oplysninger o. s. v. til Brug ved Litteraturlæsning samt ved Udarbejdelse af Studiekredsopgaver.

Til Instituttet har i det forløbne Aar været knyttet 3 faste Assistentter: Lektor, cand. merc. *Ejler Alkjær*, Lektor, Dr. phil. *Johs. Humlum* og mag. art. *Asger Langkjær*.

Sproglaboratoriet.

Sproglaboratoriet har i det forløbne Aar fortsat sine Indsamlinger af merkantile Udtryk og Vendinger paa de tre Hovedsprog Engelsk, Fransk og Tysk.

Tietgenprisopgaven.

Paa C. F. Tietgens Fødselsdag den 19. Marts udsattes følgende Prisopgave:

Der ønskes en Fremstilling og Vurdering af de Bestræbelser, som amerikanske Storforetagender, navnlig efter Krisen i 1929, har udfoldet for at komme i et godt Forhold til Offentligheden (public-relation Arbejdet). Paa Grundlag heraf ønskes en Belysning af, hvorvidt det er muligt og hensigtsmæssigt at gennemføre lignende Bestræbelser i Danmark.

Besvarelser skal indsendes til Handelshøjskolens Direktør inden 19. Marts 1943.

Handelshøjskolen modtog i Marts 1942 tre Besvarelser af den i 1941 udsatte Prisopgave:

Samhandelen mellem de nordiske Lande og Mulighederne for dens Fremme.

Til Bedømmelse af Besvarelserne nedsattes et Udvalg bestaaende af Grosserer *Aage Kunst* (Formand), Departementschef *Einar Cohn*, Kontorchef *J. A. Vestbirk*, Docent, Dr. *Z. D. Lando* og Direktør, Professor *Christen Møller*.

Udvalget afgav følgende Bedømmelse:

Besvarelse modtaget under Mærket *E. A.*

er i enhver Henseende saa ufyldstgørende, at den ikke har kunnet komme i Betragtning ved Bedømmelsen.

Besvarelse modtaget under Mærket *Hivi*

er i sin Indledning, der udgør $\frac{2}{3}$ af hele Afhandlingen, formet som en erhvervsgeografisk Redegørelse, der i sin Opbygning lader en hel Del tilbage med Hensyn til den systematiske Behandling af Stoffet.

Der er ofret unødigt stor Plads paa en Gengivelse af den historiske Udvikling, og selve Problemet i den stillede Opgave faar en alt for skematisk og svagt begrundet Behandling.

Forfatteren har under Arbejdet med anden Del af det stillede Spørgsmaal ikke ofret den handelsmæssige Side en tilstrækkelig dybtgaaende Behandling, ligesom han kun i stor Almindelighed har ridset Linierne op for nordisk Samarbejde.

Afhandlingen giver ikke noget nyt eller selvstændigt Bidrag til Belysning af de stillede Spørgsmaal.

Selv om Arbejdet vidner om Interesse og Flid, har Besvarelsen ikke kunnet kendes værdig til nogen Belønning.

Besvarelse modtaget under Mærket »*En Forbindelse mellem de nordiske Lande skal ikke være et Inklinationsparti, men et Fornuftægteskab*».

Tietgen.

Den meget fyldige Besvarelse (inkl. Bilag 376 Foliosider) giver et velproportioneret og overskueligt Helhedsindtryk. Efter en statistisk Gennemgang af Handelsomsætningen mellem de nordiske Lande følger en mere generel Behandling af Mulighederne dels paa kortere og dels paa længere Sigt for en Udvikling af Handelssamkvemmet baade ud fra erhvervsgeografiske og handelspolitiske Forudsætninger.

Afhandlingens første Del udmærker sig ved en fortrinlig Belysning af Handelsudviklingen, ikke blot i dens Helhed, men ogsaa for enkelte Varearter. Grafiske Fremstillinger anskueliggør den skildrede Udvikling.

Prisopgavens anden Del, der skal gøre Rede for Mulighederne for Fremme af det nordiske Handelssamkvem, faar maaske ikke fuldtud den Behandling, som man efter Førstedelens fyldige Udredning kunde have haft Grund til at forvente, men paa den anden Side maa den Maade, paa hvilken Forfatteren selvstændigt har arbejdet med Spørgsmaalets mangesidige Problemer, i høj Grad paaskønnes, og Forfatteren indstilles derfor til at blive belønnet med Tietgen Medaljen.

København, den 15. Juni 1941.

Einar Cohn.

Aage Kunst.

Z. D. Lando.

Christen Møller.

J. A. Vestbirk.

Ved Navnesedlens Aabning viste Forfatteren sig at være Kontorchef, cand. polit. *Kristian Møller*.

Tilskud.

For Finansaaret 1941/42 modtog Handelshøjskolen et Statstilskud paa Kr. 82.000. Nicolaj H. Knudtzons Legat har ydet et Tilskud paa Kr. 3500 (modtaget igennem Grosserer-Societetets Komité).

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse har af sine Legatmidler ydet et Tilskud paa Kr. 4766 og dækket Handelshøjskolens Underskud i Aaret 1940/41 med Kr. 178.131,64.

Til Handelshøjskolen er der fra Tuborgfonden modtaget Kr. 1000 til Sproglaboratoriet og fra De forenede Bryggerier Kr. 500 til Udgivelse af Dr. phil. Wolmer Clemmensens Skrift om Erhvervsetik. Endvidere har Forsikringsforeningen givet Tilsagn om et Tilskud paa Kr. 2000 fra V. Gamborgs Mindelegat til Etablering af et Forsikringsinstitut.

Otto Mønstedts Fond har til Studier ved Handelshøjskolen og Studieophold i Udlandet bevilget ialt Kr. 20.320 til nuværende og tidligere Studerende.

Til Studier ved Handelshøjskolen ydedes der under

Det toaarige Studium:

Erik Bjerre	Kr. 1200
Wagn Grande	» 1200
Chresten Hansen	» 1000
Gustav Helsted	» 800
Jørgen Hjortbak	» 1200
Jørgen Kristiansen	» 1200
Arne Erik Olsen	» 800
Jørgen Ransdal	» 650
Jørgen Schrøder	» 1200
Elly Eduard	» 400
Bent Hassing	» 600
Egon Helshøj	» 600
Poul Høholt	» 500
Niels Kjeldsen	» 600
Knud Wisse Hansen	» 500
Antona Hjulskov	» 800
Ellen Iversen	» 1200

Ella Jørgensen	Kr. 1200
Ulla Krogh	» 600
Tove Steenholt	» 800
Bodil Sølling	» 600
Elly Nielsen	» 550

Diplomprøven i Salgsorganisation og Reklame:

Arno Saxe	Kr. 700
Poul Martin Uldbjerg	» 420

Handelsvidenskabelig Kandidateksamen:

Ottomar Loff	Kr. 1000
--------------------	----------

Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond har til Studier ved Handelshøjskolen bevilget Kr. 1200 fordelt med Kr. 600 til Poul M. Uldbjerg, Kr. 300 til Tage Friis-Hansen og Kr. 300 til Poul Malmos.

I det forløbne Aar er der til Fripladser bevilget Kr. 5805 fordelt paa 30 Studerende under Det toaarige Studium, Kr. 10675 fordelt paa 174 Studerende under Special- og Sprogstudierne.

Handelshøjskolens Studiefond.

Handelshøjskolens Studiefond har udlaant 400 Kr. til 1 Studerende til Gennemførelse af Det erhvervsøkonomiske Grundstudium.

Rusfesten.

Aarets Rusfest blev afholdt Lørdag den 11. Oktober og var som sædvanlig arrangeret af H.A.-Sammenslutningen og Handelshøjskolens Studenterraad. Rustalen holdtes af Handelsminister Halfdan Hendriksen. Til Stede ved Festen var foruden nuværende og tidligere Studerende Medlemmer af Grosserer-Societetets Komité og af Bestyrelsen for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse samt Handelshøjskolens Direktør og Lærere.

H.A.-Sammenslutningens Formand, Prokurist Bernh. Baaring ledede Festen. Under Festen blev der holdt Taler af stud. merc. Gustav Helsted, Formanden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Grosserer Aage Kunst og Handelshøjskolens Direktør, Professor, Dr. phil. Christen Møller. Efter Talerne underholdt Medlemmer af Handelshøjskolens Musikforening Gæsterne.

Aarsfesten.

Handelshøjskolens Aarsfest blev afholdt Onsdag den 24. Juni. Formanden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, Grosserer Aage Kunst bød de indbudte Gæster velkommen og takkede for den Velvilje og Støtte, Handelshøjskolen har faaet fra Handelsministeriet, Tilsynsraadet og forskellige Institutioner og Fonds. Forfatteren til den prisbelønnede Tietgen-Prisopgave fik overrakt Guldmedaljen, og Grosserer Kunst lykønskede sluttelig Aarets Dimitterender. Efter Formandens Tale aflagde Handelshøjskolens Direktør, Professor Christen Møller Beretning.

Efter Højtideligheden var der arrangeret en Sommerfest for tidligere og nuværende Studerende af de til Handelshøjskolen knyttede Foreninger.

I Handelsvidenskabelig Studieklub har der i Aarets Løb været afholdt følgende Møder og Foredrag:

Bertil Ohlin	Tabuföreställinger i Affärlivet beträffande bokslut och Redovisning.
Lektor, cand. merc. Ejler Alkjær	Funktioner og Problemer i den moderne Markedsökonomi.
Dr. phil. Wolmer Clemmensen	Erhvervsetikken, dens Udvikling og Op-gave.
Kontorchef C. Helkett	Aktuelle Skattespörsgmaal.
Cand. polit. Poul Nyboe Andersen	Pengerigeligheden.
Overregistrator H. B. Krenchel	Forslaget til den nye Aktieselskabslov.

Handelsvidenskabelig Studieklub har atter i Aar haft en betydelig Fremgang i Medlemstallet, der ved Aarets Udgang androg 1156.

Af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift er udsendt 5. og 6. Aargang Nr. 27—32 incl.

I Bankklubben har der i Aarets Løb været afholdt følgende Møder med Foredrag af:

Ekspeditionssekretær, cand. jur. Egil Kofoed	Konvertering.
Professor, Dr. polit. Carl Iversen	Nyere Metoder indenfor Handelspolitik.
Landsdommer T. Myrdahl	Hovedpunkter i Udkastet til den nye Konkurslov.
S. O. Sørensen H. D.	Behandling af nødlidende Engagementer.
Bankinspektør A. Eken	Om Banktilsynet.
Docent, Dr. Z. D. Lando	Laan til Kommuner under kreditanalytisk Synsvinkel.

Klubben tæller ved Aarets Udgang 89 Medlemmer.

I Forsikringsklubben har der i Aarets Løb været holdt følgende Foredrag:

Sekretær, cand. polit. Henning Ravnholt..	Hvordan laver man en Studiekreds.
Orlogskaptajn H. I. Bahnsen	Minesikring af Skibe.
Direktør, cand. jur. Fr. Tengqvist	De senere Aars Ændringer indenfor dansk Livsforsikrings Betingelser.
Magister Asger Langkjær	Skal Forsikringsagenten være Psykolog?
Medicinaldirektør, Dr. med. Johs. Frandsen	Danmarks Sygehusvæsen.
Bogholder, cand. jur. A. E. Fensteen	Er Postbudet den bedste Inkassator?
Politikommisær F. Cederqvist.....	En ny Færdselsaften.
Magister Poul Bahnsen.....	Jeg er ikke Taler, men —
Henry Peter Pedersen H. D.....	Nogle Bemærkninger om Begunstigelsesforholdet i Livsforsikring.
Landsretssagfører B. N. Guldbrandsen ...	Børns Ansvar.

Desuden har der været et maanedligt Møde i hver af de følgende Studiekredse: Akkvisition, Brandforsikring, Søforsikring og Ulykkesforsikring.

Klubben havde ved Aarets Udgang 321 Medlemmer.

Handelsvidenskabelig Reklameklub omfatter nu 86 Medlemmer, nemlig 80 H. D.ere i Salg og Reklame samt 6 Lærere og Censorer ved Studiet.

I Aarets Løb har der i Lighed med tidligere været afholdt Møder og Sammenkomster af saavel faglig som selskabelig Art.

Klubben har tilsluttet sig det nydannede »De Erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesraad«.

H. A.-Sammenslutningen har i Lighed med tidligere Aar gennemført den faglig-teoretiske Side af sin Virksomhed ved en Række Foredrags- og Diskussionsaftener, der er arrangeret i Fællesskab med Handelsklubben:

Landsretssagfører Povl Melchior.....	Aktuelle Prislovsproblemer.
Lektor, Dr. phil. Johs. Humlum	Østeuropæiske Raastofproblemer.
Direktør Grete Wahl Asmussen	Nyere Erfaringer i Gallupundersøgelser og Markedsanalyser.
Maleren Albert Naur	Om at se paa Malerkunst.
Direktør Bendt Rom	Handelsluftfartens Organisation og Fremtidsmuligheder.
Kontorchef A. E. W. Gjødesen.....	En Købmand i Østen.

Foredragene af Maleren Albert Naur blev arrangeret med Støtte af Handels- højskolen og i Samarbejde med Handelssproglig Studieklub og Handelshøjskolens Musikforening.

Ogsaa i Aar blev det overdraget H. A.-Sammenslutningen at arrangere Rusfesten. Denne fandt Sted den 11. Oktober 1941 med Handelsminister Halfdan Hendriksen som Rustaler og H. A.-Sammenslutningens Formand, Prokurist Bernh. Baaring som Ordfører.

H. A.-Sammenslutningens Medlemsantal var ved Aarets Slutning ca. 175 Medlemmer.

I Handelsklubben er der i Aarets Løb blevet holdt følgende Foredrag i Fællesskab med H. A.-Sammenslutningen:

Landsretssagfører Povl Melchior.....	Aktuelle Prislovsproblemer.
Lektor, Dr. phil. Johs. Humlum.....	Østeuropæiske Raastofproblemer.
Direktør Grete Wahl Asmussen.....	Nyere Erfaringer i Gallupundersøgelser og Markedsanalyser.
Maleren Albert Naur.....	Om at se paa Malerkunst.
Direktør Bendt Rom.....	Handelsluftfartens Organisation og Fremtidsmuligheder.
Kontorchef A. E. W. Gjødese.....	En Købmand i Østen.

Foredragene af Albert Naur blev arrangeret med Støtte af Handelshøjskolen og i Samarbejde med Handelssproglig Studiekлуб og Handelshøjskolens Musikforening.

Desuden er der blevet afholdt følgende Møder:

Fuldmægtig T. Bak Jensen.....	Moderne Organisationsproblemer.
Dr. Erik Lyngé.....	Flugten fra Europa.
Sekretær Poul Kousgaard.....	Personalepolitik.

Ved Aarets Slutning talte Handelsklubben 49 Medlemmer.

Handelssproglig Studiekлуб har i Aarets Løb afholdt ca. 25 Studiekredsafstener, hvor der er gennemgaaet engelske Digte, Skuespil og Romaner af nyere og ældre Forfattere.

Handelshøjskolens Musikforening har i Aarets Løb afholdt 2 Festligheder. Desuden har Musikforeningen medvirket ved Handelshøjskolens Rusfest ved Opførelsen af en engelsk Sketch.

Sammen med Studenterraadet arrangerede Musikforeningen i Foråret en Udflugt »Ud i det grønne«, der sluttede i Pejsestuen ved Fortunen.

STUDIEPLANEN AF 1939

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

I Efteraarsssemestret 1941 blev der optaget 55 Studerende, hvoraf 30 med nysproglig Studentereksamen, 14 med matematisk-naturvidenskabelig Studentereksamen, 2 med Real- og Handelseksamen, 2 med Realeksamen, Handelsmedhjælpereksamen og Afgangsprøven i Engelsk, 5 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen og 2 med Realeksamen.

De, der ikke havde Studentereksamen, optoges endeligt som Studerende fra Foraarssemestret 1942.

I Foraarssemestret var der 43 1. Aars Studerende.

Alle nye Studerende havde som det ene af de to forlangte Fremmedsprog Engelsk, 53 havde som det andet Tysk og 2 Studerende Spansk. Desuden havde en Studerende Fransk som valgfrit Fag.

I Efteraarsssemestret var der 55 2. Aars Studerende, i Foraarssemestret 54, hvoraf 52 indstillede sig til Afgangsprøven i Maj/Juni.

Til den særlige Forberedelse til Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, som paabegyndtes Efteraarsssemestret 1940, var der i Efteraarsssemestret 9 og i Foraarssemestret 7 Studerende. Af disse indstillede 2 Studerende sig til Afgangsprøven.

Til den i Studieplanen fastsatte 2 Maaneders Volontørtjeneste for de Studerende, der ikke inden deres Optagelse paa Handelshøjskolen har været i Praksis, har efterfølgende Firmaer taget imod vore Studerende i Sommerferien:

Akts. Arbejdernes Landsbank, København.

Berlingske Tidende, København.

Carl M. Cohrs Sølvvarefabriker A/S, København.

Dansk Kugleleje Aktieselskab S. K. F., København.

A/S Dansk Pressefabrik, København.

Danish Dairies, København.

Akts. De Danske Spritfabrikker, København og Odense.
 Haandværkerbanken i Kjøbenhavn, Akts., København.
 Arnold Hansens Trikotagefabrik Akts., Hammerum.
 A/S Henriques & Løvingreen, København.
 Philip W. Heyman, Akts., København.
 A. B. Loha, Stockholm.
 Lund & Rasmussen A/S, Helsingør.
 Münchner Lederindustrie G. m. b. H., München.
 Emilius Møller, National Kasseapparater, København.
 Akts. Nakskov Skibsværft, Nakskov.
 A/S Chr. Nielsen & Co., Odense.
 A/S Fabriken Noma, København.
 A/S Holger Petersen, København.
 Politiken, København.
 A/S Silkehuset, København.
 A/S Sthyr & Kjær, København.
 Akts. Titan, København.
 A/S Tuborgs Bryggerier, København.
 Svend Westergaard, København.
 A/S Th. Wessel & Vett, København.

Som Censorer ved Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium medvirkede i

Erhvervsøkonomi: Departementschef Einar Cohn, Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H. D., Lektor, cand. polit. P. Sveistrup og Direktør Paul Tillge.

Nationaløkonomi: Kontorchef, cand. polit. Ebbe Groes, Økonomidirektør, cand. polit. Holger Koed og Professor Dr. polit. F. Zeuthen.

Erhvervsret: Direktør M. Henrichsen og Docent, Dr. jur. Stig Juul.

Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm, Direktør H. O. Damgaard-Nielsen og Direktør C. Møller-Nielsen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Grosserer Oskar Korner.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen,

Studenterraadet.

Valg til Studenterraadet fandt Sted Tirsdag den 28. Oktober.
Konstitutionen for Aaret 1941—42 blev følgende:

Formand: *Gustav Helsted.*

Kasserer: *Erik Bjerre.*

Sekretær: *Tove Stenholt.*

I Slutningen af November henvendte »*Magasin du Nord*« sig til Handelshøjskolen for at forhøre, om der herfra kunde skaffes et bestemt Antal Elever, der var villige til, mod en passende Betaling, at foretage en Kundetælling i Magasinet. Studenterraadet overtog Arrangementet og i Begyndelsen af December foretog, 2 Dage i Træk, ca. 40 Elever fra Grundstudiet Kundetællingen.

Studenterraadet arrangerede Lørdag den 14. Februar en Nytaarsfest, der afholdtes paa Skolen. Aftenen indledtes med Oplæsning af Forfatteren, Direktør *Kjeld Abell*, dernæst Underholdning bl. a. af Handelshøjskolens Musikforening, og sluttede med Dans. Et stort Antal af Handelshøjskolens Lærere og saa godt som alle de Studerende deltog i Festen.

Der har i Foraarssemestret været arrangeret 3 Studiebesøg og 1 Studierejse for 1. Aars Studerende ved Grundstudiet. Mandag den 13. April besøgte Skotøjsfabrikken »*Panther*«. Efter et indledende Foredrag af Direktør *Kristensen* blev Virksomheden gennemgaaet under sagkyndig Ledelse, og de Studerende fik et interessant Indtryk af en dansk Industrivirksomhed med en fuldt moderne Organisation. Studiebesøget blev ledet af Studenterraadet. Torsdag den 16. April aflagde de Studerende Besøg i »*Magasin du Nord*«. Prokurist *Baaring* gav først en Beskrivelse af Firmaets ydre og indre Opbygning, dernæst blev de Studerende ført rundt i alle de af Husets Afdelinger, der ikke direkte vedrører Salget, hvorved de fik en fortrinlig Lejlighed til at sætte sig ind i et Stormagasins Organisation. Ogsaa dette Besøg blev ledet af Studenterraadet. Den 6. Maj besaa de Studerende under Ledelse af Lektor *Alkjær A/S Th. Wessel & Vett's Fabrikker.*

Fredag den 29. og Lørdag den 30. Maj var de Studerende paa Studierejse til Nykøbing Falster, hvor Erhvervsraadssekretær *J. Hovind* med stor Velvilje havde paataget sig det praktiske Arrangement. Ledere af Studierejsen var: Professor *Max Kjær Hansen* og Lektor *Ejler Alkjær*. De Studerende fik Lejlighed til at bese følgende Virk-

somheder: *A/S Dampmøllen, Lolland-Falsters Svineslagteri, Angorauld Spinderiet, Hørskætteriet og E. Nobels Tobaksfabrik.* 4 af Nykøbing Falsters store Virksomheder var Værter ved Middagen og Frokosten. Turen var særdeles udbytterig og vellykket i alle Maader.

Handelsvidenskabeligt Studenterraad er repræsenteret i:

Danmarks nordiske Studenterudvalg
 Dansk Studiefond
 Danske Studerendes Fællesraad
 Stipendieforeningen »Studenternes Venner«.

Den nordiske Universitets- og Studenterdag den 23. Marts markeredes ved en Højtidelighed, ved hvilken Docent, fil. dr *Sune Carlson*, Stockholm, skulde holde en Forelæsning over

Näringslivets krav på økonomisk Forskning.

Da Docent Carlson var forhindret i at give Møde, gav Direktør, Professor, Dr. phil. *Christen Møller* i Stedet for en Oversigt over Det nordiske akademiske Samarbejde.

Studenterbladet *stud. merc.*

Februar 1942 udkom første Nummer af *stud. merc.*, et privat Blad udgivet af Studerende ved Handelshøjskolen. I Modsætning til de øvrige Tidsskrifter ved Højskolen beskæftiger *stud. merc.* sig ikke med faglige Emner, men dets Stiftere har derimod set det som deres Opgave at skabe et Organ, hvori de Studerende ud fra en personlig Vurdering kunde faa Lejlighed til at udtrykke deres Syn paa Problemer og Interesser, der maatte ligge uden for deres specielle Fag. Efter Sommerferien blev der dog paa Grund af det store Antal H. D. Studerende i Bladet indkorporeret en Afdeling Meddelelsesstof for disse, redigeret af Børge Isle.

Med Professor Christen Møllers Udtalelser om de humanistiske Fags Betydning for Øje, har Bladet bevidst undgaaet Præget af Skoleblad og ved Stof omhandlende kunstneriske og idealistiske Emner søgt at bevare den intellektuelle Karakter, som fra Starten var den grundlæggende Tanke hos Redaktionen.

I den forløbne Tid er Bladet blevet redigeret af *H. J. Lembourn* (ansvarshavende) og *Svend Westergaard*.

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

I 1941/42 var der en Tilgang af 399 nye Studerende under de forskellige Specialstudier.

Under Bankvæsen blev der optaget 21 Studerende, hvoraf 1 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 12 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 2 med Mellemskoleeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 2 med Afgangsprøven fra Bankskolen og 4 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 16 Studerende, hvoraf 12 bestod.

Under Forretningsorganisation blev der optaget 72 nye Studerende, hvoraf 3 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, 1 med Studenters og Højere Handelseksamen, 6 med Real- og Højere Handelseksamen, 1 med Højere Handelseksamen, 20 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 1 med Studenters og Handelsmedhjælpereksamen, 4 med Real- og Handelseksamen, 5 med Handelseksamen, 4 med Mellemskole- og Handelsmedhjælpereksamen, 12 med Handelsmedhjælpereksamen, 4 med Studentereksamen, 5 med Realeksamen, 2 med Mellemskoleeksamen, 2 med Civilingeniøreksamen og 2 med andre Eksaminer. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 42 Studerende, hvoraf 34 bestod.

Under Brandforsikring blev der optaget 6 nye Studerende, hvoraf 4 havde Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 havde Afgangsprøven fra Forsikringsskolen og 1 havde Studentereksamen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 7 Studerende, hvoraf 5 bestod.

Under Livsforsikring blev der optaget 13 nye Studerende, hvoraf 2 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 8 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Handelsmedhjælpereksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Afgangsprøven fra Forsikringsskolen og 1 med Studentereksamen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 9 Studerende, hvoraf 7 bestod.

Under Søforsikring blev der optaget 5 Studerende, hvoraf 4 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen og 1 med Afgangsprøven fra Forsikringsskolen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 3 Studerende, hvoraf 1 bestod.

Under Ulykkesforsikring blev der optaget 21 nye Studerende, hvoraf 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 15 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Real- og Højere Handelseksamen, 1 med Handelseksamen, 1 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen og 1 med Studentereksamen. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 7 Studerende, hvoraf 6 bestod.

Under Regnskabsvæsen blev der optaget 147 nye Studerende, hvoraf 62 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 4 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, 1 med Handels- og Højere Handelseksamen, 3 med Studentereksamen og Højere Handelseksamen, 4 med Real- og Højere Handelseksamen, 2 med Real- og Handelseksamen, 1 med Studentereksamen og Handelseksamen, 5 med Handelseksamen, 15 med Handelsmedhjælpereksamen, 9 med Mellemskole- og Handelsmedhjælpereksamen, 2 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 1 med Handelsmedhjælper- og Handelseksamen, 1 med Handelsmedhjælpereksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 2 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringsskolen, 1 med Afgangsprøven fra Sparekasseskolen, 10 med Studentereksamen, 17 med Realeksamen, 1 med Juridisk Embeds-eksamen og 5 med andre Eksaminer. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 127 Studerende, hvoraf 87 bestod.

Under Salgsorganisation og Reklame blev der optaget 68 nye Studerende, hvoraf 12 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 2 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, 1 med Studentereksamen og Højere Handelseksamen, 8 med Real- og Højere Handelseksamen, 1 med Studentereksamen og Handelseksamen, 2 med Real- og Handelseksamen, 1 med Handelseksamen, 5 med Mellemskole- og Handelsmedhjælpereksamen, 9 med Handels-

medhjælpereksamen, 8 med Studentereksamen, 14 med Realeksamen, 1 med Mellemskoleeksamen og 4 med andre Eksaminer. Til 1. Del af Diplomprøven indstillede sig 17 Studerende, hvoraf 10 bestod.

Under Varehandel blev der optaget 46 nye Studerende, hvoraf 18 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, 2 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 3 med Real- og Højere Handelseksamen, 2 med Real- og Handelseksamen, 2 med Handelseksamen, 8 med Handelsmedhjælpereksamen, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 3 med Studentereksamen, 2 med Realeksamen, 2 med Mellemskoleeksamen og 2 med Civilingeniøreksamen. Til 1. Del indstillede sig 33 Studerende, hvoraf 26 bestod.

Som Censorer ved 1. Del af Diplomprøverne medvirkede i:

Nationaløkonomi: Docent O. Himmelstrup og Grosserer, cand. polit. Anthon E. Nielsen.

Erhvervsret: Departementschef H. Jespersen, Grosserer, cand. jur. J. L. Simonsen, Kontorchef, cand. jur. P. Villadsen og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Statistik: Professor H. Cl. Nybølle.

Bankvæsen: Bankdirektør Olaf Hedegaard og Kontorchef Thorkel Jensen H. D.

Forretningsorganisation: Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H. D., og Kontorchef, cand. polit. J. A. Vestbirk.

Brandforsikring, Søforsikring og Ulykkesforsikring: Direktør, cand. jur. Chr. Olrik og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.

Livsforsikring: Direktør, Dr. phil. L. Iversen og Direktør, Civilingeniør P. E. V. Lønborg.

Regnskabsvæsen: Prokurist Bernh. Baaring H. A. og statsaut. Revisor Svend Larsen.

Salgsorganisation og Reklame: Sekretær Svend A. Holbæk og Direktør Paul Tillge.

Varehandel: Grosserer Hans Lund H. A. og Kontorchef, cand. polit. J. A. Vestbirk.

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I Efteraarssimestret 1941 blev der optaget 52 nye Studerende, hvoraf 48 med nysproglig Studentereksamen, 2 med Real- og Handels-eksamen, 1 med Real- og Handelsmedhjælpereksamen, Afgangsprøven i Engelsk og bestaaet Optagelsesprøve og 1 med Realeksamen og bestaaet Optagelsesprøve.

I Foraarsseimestret var der 46 1. Aars Studerende. Til 1. Del indstillede sig 42 Studerende.

Alle de Studerende havde Engelsk som Hovedsprog og Tysk som første Bisprog. Som andet Bisprog havde 39 Fransk og 13 Spansk. Desuden havde 1 Studerende Spansk som valgfrit Fag.

I Efteraarssimestret og Foraarsseimestret var der 42 2. Aars Studerende.

Til Den tresproglige Korrespondentprøve indstillede sig 37 Studerende.

Som Censorer ved 1. Del medvirkede i:

Bogføring: Regnskabschef Victor Holck.

Erhvervsret: Direktør M. Henrichsen.

Som Censorer ved Den tresproglige Korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm, Direktør H. O. Damgaard-Nielsen og Direktør C. Møller-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Grosserer Oskar Korner.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Dansk, Engelsk og Tysk Stenografi samt Maskinskrivning: Kontorchef J. C. Bogstad og Sekretær, Fru Ester Brinch.

DEN EENSROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Ved Efteraarssimestrets Begyndelse afholdtes Optagelsesprøve til Korrespondentskolen.

I 1941-42 var der en Tilgang af 209 nye Studerende.

Under Engelsk blev der optaget 90 nye Studerende, hvoraf 5 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske

Grundstudium, 3 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 11 med Real- og Højere Handelseksamen, 15 med Real- og Handelsmedhjælper-eksamen samt Afgangsprøven i Engelsk, 2 med Handelsmedhjælper-eksamen og Afgangsprøven i Engelsk, 13 med Realeksamen og Afgangsprøven i Engelsk, 1 med Realeksamen samt Afgangsprøven fra Bankskolen og Afgangsprøven i Engelsk, 2 med Studentereksamen og Afgangsprøven i Engelsk, 3 med Afgangsprøven i Engelsk, 11 med Real- og Handelseksamen, 1 med Real-, Handelsmedhjælper- og Handelseksamen, 1 med Handelseksamen, 5 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Forsikringskolen, 2 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Shippingskolen, 2 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Bankskolen, 8 med nysproglig Studentereksamen og 5 efter bestaet Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 61 Studerende.

Under Fransk blev der optaget 21 nye Studerende, hvoraf 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, 2 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 1 med Real- og Højere Handelseksamen, 1 med Real- og Handelsmedhjælper-eksamen samt Afgangsprøven i Fransk, 2 med Realeksamen og Afgangsprøven i Fransk, 1 med Handelsmedhjælper-eksamen og Afgangsprøven i Fransk, 2 med Studentereksamen og Afgangsprøven i Fransk, 6 med Studentereksamen, 1 med Studenter- og Civilingeniør-eksamen og 4 efter bestaet Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 11 Studerende.

Under Spansk blev der optaget 10 nye Studerende, hvoraf 8 med Spanskprøven og 2 efter Prøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 2 Studerende.

Under Tysk blev der optaget 88 nye Studerende, hvoraf 1 med Studentereksamen og Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, 1 med Studentereksamen og Den tresproglige Korrespondentprøve, 2 med Studenter- og Højere Handelseksamen, 1 med Real- og Højere Handelseksamen, 22 med Real- og Handelsmedhjælper-eksamen samt Afgangsprøven i Tysk, 10 med Realeksamen og Afgangsprøven i Tysk, 1 med Realeksamen, Afgangsprøven fra Bankskolen og Afgangsprøven i Tysk, 2 med Mellemskoleeksamen og

Afgangsprøven i Tysk, 1 med Afgangsprøven i Tysk, 9 med Real- og Handelseksamen, 3 med Studenter- og Handelseksamen, 2 med Handelseksamen, 1 med Realeksamen og Afgangsprøven fra Shipping-skolen, 15 med nysproglig Studentereksamen og 17 efter bestaaet Optagelsesprøve.

Til Korrespondentprøven indstillede sig 58 Studerende.

Som Censorer ved Den eensproglige Korrespondentprøve medvirkede i:

Engelsk: Lektor, Dr. phil. Alf. Brahde, Lektor O. Kaalund-Jørgensen, Translatør V. Knippel og Direktør C. Møller-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Direktør K. Sonne-Hansen.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Direktør Sv. Aa. Wesarg.

FORBEREDELSEN TIL TRANSLATØREKSAMEN

Ved Efteraarsemestrets Begyndelse afholdtes Optagelsesprøve til Translatørskolen.

I Maj 1942 afholdtes Prøve i Retsslære for de Studerende i yngste Translatørklasse. Prøven blev bestaaet af 14 Studerende.

I Translatørskolen var der i 1941/42 en Tilgang af 31 nye Studerende.

Under Engelsk blev der optaget 10 nye Studerende, hvoraf 2 med Den tresproglige Korrespondentprøve, 2 med Den eensproglige Korrespondentprøve og 6 efter bestaaet Optagelsesprøve.

Til Translatøreksamen indstillede sig 6 Studerende.

Under Fransk blev der optaget 7 nye Studerende, hvoraf 4 med Den eensproglige Korrespondentprøve og 3 efter bestaaet Optagelsesprøve.

Til Translatøreksamen indstillede sig 5 Studerende.

Under Tysk blev der optaget 14 nye Studerende, hvoraf 13 med Den eensproglige Korrespondentprøve og 1 efter Optagelsesprøve.

Til Translatøreksamen indstillede sig 9 Studerende.

SPANSKPRØVEN

Til Spanskprøven blev der optaget 22 nye Studerende. Til Spanskprøven indstillede sig 12 Studerende.

Som Censorer ved Spanskprøven medvirkede Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

UDDANNELSE AF HANDELSSKOLELÆRERE

I Efterårssemestret 1941 afholdtes Forelæsninger over Handelskolernes Organisation og Didaktik for dem, der ønsker at uddanne sig til Faglærereksamen i Handelsfag. Forelæsningerne holdtes af Undervisningsdirektør, cand. mag. Osvald Larsen, og de afsluttedes med en Prøve.

STUDIEPLANEN AF 1929

Diplomprøven i Handel, Regnskabsvæsen og Reklame afholdtes for sidste Gang efter Studieplanen af 1929 i Maj/Juni 1942.

Som Censorer ved Diplomprøverne medvirkede i:

Handel: Prokurist Bernh. Baaring H. A., Departementschef Einar Cohn og Generalkonsul, Direktør Waldemar Jacobsen.

Regnskabsvæsen: Direktør M. Henrichsen, Regnskabschef Victor Holck, Docent, Dr. jur. Stig Juul, Højesteretssagfører Oluf Petersen og statsaut. Revisor J. P. Strobel.

Reklame: Sekretær Svend A. Holbæk og Redaktør Roger Nielsen.

EKSAMINER

Følgende bestod Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Andersen, Erik	g+
Carlsen, Frode Alfred	g+
Carlsson, Torben Fuur	mg÷
Christensen, Eric Jean Coucher	mg÷
Duus Kristensen, Hans Christian	g+
Eduard, Elly Ingeborg	mg÷
Frederiksen, Niels	mg÷
Frigast, Johan Erik Lütken	mg÷
Hansson, Ove Thorkild	g+
Hassing, Carl Bent Vilhelm	g+
Haustrup, Poul Aage	mg÷
Helshøj, Egon	mg+
Henningsen, Bent	mg÷
Høholt, Poul Rabes	g+
Jacobsen, Axel	mg÷
Jensen Nygaard, Poul	g+
Jørck, Knud Herbert	mg÷
Kjeldsen, Niels	mg+
Lassen, Jørgen	g+
Lorentsen, Jacob Johan	g+
Møller, Bent	g+
Møller Nielsen, Kai	mg÷
Ottenstein, Ludvig	mg+
Peltzer, Peter Robert Heinrich	g+
Preben Hansen, Ib	mg÷
Pryn, Ole Richard	mg÷
Ranfelt, Jack Søren Wendel	g+
Rasborg, Arne Christian	mg÷
Thomsen, Alex Brask	g+
Villemoes, Alfred	mg÷
Viskum, Tage	mg÷
Wisse Hansen, Knud	g+

Følgende bestod Diplomprøven i:

Handel.

Forretningsøkonomi:

Dirks, Johannes Nicolaus	g+
Groth, Carl Georg	g
Jørgensen, Svend Børge Tarp	mg÷
Larsen, Jørgen Ingemann	g
Lassen, Erik Geill	g+
Marckmann, Erik	mg÷
Pedersen, John Ejnar	mg÷
Pradel, Arne Walther Gunnar	g
Rasmussen, Paul Børge	mg÷
Rygner, Bent Imanuel	mg
Skyum, Harald	mg
Steen-Johnsen, Børge	g+
Svanberg, Gunnar	g
Sørensen, Viggo	g+
Tolstrup, Bent Carl Scheel	g+
Tvede, Willy Jesper	g

Varehandel.

Høiberg, Anker Carl Frederik	g
Nørgaard, Poul	mg

Regnskabsvæsen.

Andersen, Jens Einar	g+
Andersen, Felix Peter	mg
Christensen, Kaj Johannes	mg÷
Dujardin, Helge Livinus	g+
Duus, Ebbe Otto	mg÷
Eriksen, Hans Poul Roe	g+
Elvang, Bertel Cristian	mg÷
Granborg, Arne	mg÷

Grothen, Johnny	g+
Hansen, Helge Holstebro	mg÷
Holm, Peter Steffen	mg
Juul Andersen, Helge	mg÷
Klarskov Jeppesen, Axel Helmer	g+
Knudsen, Tage Anker	mg÷
Krog, Johannes Alfred Verner	mg÷
Larsen, Ingolf	mg÷
Lynard, Inger	mg÷
Mortensen, Poul	g+
Nielsen, Charles	mg÷
Petersen, Jørgen Cort	g+
Petersen, Niels	mg+
Pedersen, Otto Niels Christian Holger	g+
Pedersen, Poul Christian	g+
Perregaard, Johannes	mg
Rasmussen, Walther Emil	mg÷
Riis Laursen, Poul	g
Roos, Ole	mg
Stolberg Christensen, Carl Frederik	g+
Studsgaard Pedersen, Jacob	g
Theill Andersen, Kaj	ug÷
Thorsen, Rosa Edith	g
Wolfgang, Otto le Fevré	mg

Reklame.

Fensboe, Jørgen Conrad	mg÷
Gjerring, Erik Valdemar	mg÷
Holmberg Pedersen, Robert Emil	mg÷
Jerger, Erik Heinrich Knud	g+
Kibenich, Edvin Aksel	mg
Larsen, Jørgen	mg÷
Olufsen, Peter	mg
Rathje Krantz, Svenn Willy	g
Transel, Helge	mg
Villemoes, Alfred	mg÷

Revisoreksamen.

Ved den teoretiske Del af Revisoreksamen Efteraarsemestret 1941 bestod 30, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen, Prøven i Revisionsteknik.

Den praktiske Del af Prøven for statsautoriserede Revisorer blev bestaaet af følgende, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen.

Erik Børge Asner
Hermann Bormann
Børge Hansen
Kai Jacobsen
Knud Børge Laursen
Axel Nørholm

Følgende bestod Den tresproglige Korrespondentprøve:

Braun Petersen, Ina	g+
Bøge-Rasmussen, Henning	mg
Christensen, Irma Andrea	mg±
Dahl, Aase Hilda Eegholm	mg±
Due, Gunhild Elisabeth	mg
Federspiel, Knud Fønss	mg
Fenger, Birgitte	mg
Halleløv, Kirsten	g+
Haller Hansen, Johannes	ug±
Halskou Larsen, Kirsten	mg±
Hansen, Esther	mg
Jansen, Jørgen Hartvig	mg
Jensen, Anne-Marie	mg
Jensen, Gertrud Anna	mg
Jepsen, Betty Marie	mg
Jessen, Nedda Eleonora Pilegaard	g+
Kaas, Bente Signe	g+
Knudsen, Ingrid	g+
Kraglund, Bodil	mg
Lading, Birthe	g+

Liljefalk, Aase	mg÷
Madsen, Bente	g+
Melcher, Karen	mg
Nielsen, Elly Margrethe	mg+
Nøglebæk, Lisi	g+
Olsen, Lily	mg÷
Olsen, Torben Christian	mg
Rotzow Larsen, Inger	mg÷
Rørbye Jensen, Sonja	mg
Stausholm, Mette Kristine	g+
Stephensen, Kirsten	ug÷
Studnitz, Kirsten Alexandrine	g+
Sørensen, Ruth	mg÷
Vestergaard, Birthe Margrethe	mg÷
Zebitz, Tove Elisabeth	mg+
Østerberg, Vibeke	mg

Følgende bestod Den eensproglige Korrespondentprøve i:

Engelsk.

Andersen, Hans Arne	mg
Berg Hansen, Ruth Anny	mg÷
Bird, Grethe	mg
Friis, Meta Lilian Margrethe	mg÷
Hansen, Inger Kirstine	mg
Holm, Kirsten Dorthea	mg÷
Holm, Mogens Preben	mg÷
Høft, Ove Nyboe	ug÷
Jacobsen, Finn	mg+
Jensen, Bernt Bichel	mg÷
Jensen, Kai Helmuth	mg
Jensen, Willy Johannes	mg÷
Krausmann Nielsen, Grethe	mg
Kræfting, Bjarne	mg
Larsen, Ebbe Steen Bussenius	mg÷
Larsen, Ingerlise	mg
Larsen, Knud	mg÷

Licht, Eina de Fine	mg
Makholm, Svend Johan	mg÷
Marott, Mogens	mg
Michelsen, Wolmer Axel	mg÷
Muchardt, Harry	mg
Nielsen, Erik	mg
Nielsen, Erik Einer	mg÷
Nilsson, Elsa Kristina	mg÷
Nissen, Lis	mg÷
Olsen, Knud	ug÷
Qvasinitzky, Arne Kruse	mg
Rasmussen, Henning Tage	mg÷
Schjøtler Pedersen, Paul Erik	mg÷
Schmidt, Else Mønsted	mg
Schäfler-Petersen, Hans-Jørgen	mg
Skou Rasmussen, Inger Kirsten	mg
Sørensen, Ellen Kirstine	mg÷
Theodor Petersen, Aase	mg÷
Tvermoes-Jahnsen, Agnete	mg÷

Fransk.

Amnitzbøll, Bodil	mg÷
Dalboe, Agnes Karen Kristine	mg
Gislason, Ruth	mg÷
Jensen, Poul	mg+
Lüneburg-Madsen, Gunnar Orla	mg÷
Rasmussen, Kirsten	mg
Steenstrup, Bente Resen	mg

Tysk.

Aggerdal, Elsemarie	mg÷
Berntsen, Marie Louise	mg
Bird, Jørgen Peter	mg÷
Bockholt, Billy Gustav	mg+
Brix-Pedersen, Albert	ug÷
Christensen, Elly Inga	mg

Christensen, Helene Marie	mg ÷
Didriksen, Birthe Margrethe	mg
Egelund, Kirsten Emilie Jane	mg
Engelbrecht, Solveig	ug ÷
Hansen, Ingrid Erhardi	mg
Hansen, Niels	mg+
Hornbek, Anna	mg
Jensen, Hertha	mg ÷
Jensen, Lisbeth	mg
Jensen, Martha Frederikke	mg
Kaufmann Rasmussen, Povl	mg ÷
Kraiberg, Hans	mg
Krebs, Sonja	mg ÷
Larsen, Knud Henning	ug ÷
Lauridsen, Vilfred Bakken	mg
Mikkelsen, Svend	mg
Müller, Signe Bruhn	mg+
Møller, Ejvind Christian	mg
Nielsen, Erik Preben	mg
Nielsen, Knud Georg Sauermilch	mg+
Nørreholm, Meta Margrethe Sylvest	mg+
Olsen, Esther Hedvig	mg
Olsen, Johannes	mg ÷
Olsen, Mimi	mg ÷
Pedersen, Rasmus	mg ÷
Picker, Wiggo Vilhelm Johannes	mg ÷
Rasmussen, Gertrud Elisabeth	mg ÷
Revsgaard, Søren	mg ÷
Saalds Pedersen, Ketty	mg
Schiller, Otto Aksel Cordius Julius	mg
Schäfer, Jørgen	mg+
Skougaard Hansen, Eigil	mg
Søe-Pedersen, Agnete	ug ÷
Warming, Eli	mg ÷
Widkjær, Karen	mg ÷
Wiene, Estrid	mg
Winther, Kartni	mg+
Wolf, Egon Sabinsky	mg+

Følgende bestod Spanskprøven:

Bjerre, Richard	g+
Düsterdich, Ingrid	mg+
Døllner, Jørgen	mg
Epstein, Lise	ug÷
Holm, Edith	mg÷
Kirstein, Erik	mg÷
Larsen, Harry	mg+
Rasmussen, Aase	mg+
Rasmussen, Ebba	mg÷
Simon, Axel	mg÷
Skov, Knud	mg

foruden 13, der aflagde den som en Del af Den tresproglige Korrespondentprøve, og 1, der aflagde den som en Del af Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium.

Translatøreksamen (afholdt af Handelsministeriet) blev bestaaet af følgende:

<i>Engelsk.</i>	Speciale	Hovedkarakter Points
Hyltoft Christensen, John ...	Kommercielt Sprog	58
<i>Fransk.</i>		
Langballe, Birthe	—	58
Mørck-Christensen, Marie Louise	—	65
<i>Tysk.</i>		
Elvang, Richard	—	60
Jacobsen, Aage Emil	—	57
Kath, Werner	—	65
Larsen, Aksel	—	60
Nexø, Storm Andersen	—	64

LITTERÆRE ARBEJDER
AF HANDELSHØJSKOLENS LÆRERE AUGUST 1941—JULI 1942

Professorer.

Kjær Hansen, Max, Dr.

Økonomi og Erhvervsliv (Det moderne Sverige. Kbh. 1941, S. 74—104).

»Det danske Marked« — Baggrund og Formaal (Det danske Marked, 1942, Nr. 1, S. 1—3).

Vareknaphed og Reklame (sammesteds, 1942, Nr. 2, S. 78—85).

De danske Erhvervsraads Udvikling og Organisation (sammesteds, 1942, Nr. 2, S. 100—102).

Højskolen »Købmandshvile« — Nutid og Fremtid (Berlingske Tidende, 12. Aug. 1942).

Docenter.

Hansen, Palle, statsaut. Revisor.

Salgs- og Reklameomkostningernes regnskabsmæssige Behandling. Kbh. 1941. 32 S. (Dansk Reklameforenings Skrifter 7).

Aarsregnskabet formelle Indhold (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1941, Nr. 29/30, S. 137—79).

Terminologi for det industrielle Regnskabsvæsen (Revision og Regnskabsvæsen, 1941, Nr. 10, S. 338—56).

Standardmetoden, dens Anvendelse og Betydning for Driftskontrollen (sammesteds, 1942, Nr. 7, S. 241—58).

Regnskabschefen, hans Virksomhed og Uddannelse (Handelshøjskolens Beretning 1940/41, S. 5—23).

Lando, Z. D., Dr.

Laan til Kommuner under kreditanalytisk Synsvinkel (Bankstanden, 1942, Nr. 7, S. 190; Nr. 8, S. 213–17; Nr. 9, S. 237–39).

Teknisk Markedstilpasning med særligt Henblik paa Frugt og Grøntsager (Ugeskrift for Landmænd, 1942, Nr. 29, S. 479–84).

Lektorer.

Alkjær, Ejler, cand. merc.

Funktioner og Problemer i den moderne Markedsøkonomi. Kbh. 1942. 24 S. (Dansk Reklame-Forenings Skrifter 8) — Særtryk af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1942, Nr. 31/32, S. 43–64.

Haandværket og dets Kundekreds. Udg. af Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri. Kbh. 1942. 151 S.

Handelsuddannelsen (Aksel Dahlerup: Hvad skal jeg være, og hvordan bliver jeg det? Kbh. 1941, S. 46–54).

Høkerforeningen i København 1917–42 (Høkerforeningen i København. Ved 125-Aars Jubilæet 1942. Red. af E.A. Kbh. 1942, S. 39–124).

Emballagen og Økonomien (Dansk Emballage-Tidende, 1941, Nr. 121, S. 33–37).

Byernes nye Oplandsproblemer (Det danske Marked, 1942, Nr. 1, S. 4–16).

De lokaløkonomiske Publikationers Betydning for Markedskendskabet (sammesteds, 1942, Nr. 1, S. 45–49).

Stormagasinerne i den danske Byorganisme (sammesteds, 1942, Nr. 2, S. 96–100).

Salgsproblemets Kerne (Mandens Blad, 1942, Nr. 4, S. 40–42).

Købevanerne i Støbeskeen (sammesteds, 1942, Nr. 5, S. 40–43).

En Branche gennem Tiderne (sammesteds, 1942, Nr. 7, S. 46–47).

Det danske Haandværk og Reklamen (Norsk Reklame, 1942, Nr. 4, S. 52–55).

Haandværket og Reklamen [Radiosamtale med Kontorchef Erik Hansen] (Danmarks Haandværk og Industri, 1942, Nr. 6, S. 51–53).

Fagpressen (sammesteds, 1942, S. 251—53).

De danske Byer som Forretninger (Danmarks Handelstidendes Nytaarsnummer 1942, S. 7—11).

I Salgets Aarhundrede (sammesteds, 1942, Nr. 30, S. 2—4).

Trafik og Byudvikling (Aalborg Stiftstidende, 24. Sept. 1941).

Provinsen som Marked (sammesteds, 11. Marts 1942).

Fra Høkerbutik til Viktualieforretning [Radioforedrag] (Nationaltidende, 30. Juni 1942).

Banke, Niels, Ekspeditionssekretær, cand. polit.

Dansk Erhvervsliv. Kbh. 1941. 266 S. (Almindelig Erhvervslære 2) (s. m. Jens Toftegaard og K. Vedel-Petersen).

Humlum, Johannes, Dr. phil.

Zur Geographie des Maisbaus. Ursprung, Verbreitung, heutige Ausdehnung des Maisbaus und seine Bedeutung für den Welt-handel. Anforderungen des Maisbaus an das Klima, mit besonderem Hinblick auf Rumänien. Kbh. 1942, 317 S. (Skriftrække A, 1). (Disputats).

Handelen som Erhverv i danske Byer (Det danske Marked, 1942, Nr. 1, S. 39—45).

Om Majs, Klima og Søfart (Tidsskriftet Niels Brock, 1942, Nr. 2, S. 51—58).

Ruslands Raastofproduktion (Geografisk Tidsskrift, 1941, S. 156—71).

Høybye, Poul, cand. mag.

Questions d'accord (Le Français Moderne, Bd. 8, S. 157—62; Bd. 9, S. 51—52).

Maaløe, Børge, cand. mag.

Erhvervsgeografiske Tekster. Engelsk. Kbh. 1942. 39 S.

Vibæk, Jens, cand. mag.

Komiteens Oprettelse. Oprettelsen af Grosserer-Societetets Komite 1817 (Grosserer-Societetet 1742—1942. Kbh. 1942, S. 65—101).

Træk af Høkernes Historie i ældre Tid (Høkerforeningen i København. Ved 125²Aars Jubilæet 1942. Kbh. 1942, S. 9–37).

Den danske Handels Genrejsning 1814–57. Offentlig Forelæsning paa Handelshøjskolen Foraarssemestret 1941 (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1941, Nr. 27/28, S. 57–69).

Et Jubilæumsaar for dansk Storhandel. Da Grosserer-Societetet oprettedes for 200 Aar siden (Børsen, 28. Juni 1942).

Den glimrende Handelsperiode og dens Eftersmæk. Grosserer-Societetets Komites Oprettelse 1817 (samstedts, 5. Juli 1942).

Gennem Nedgangsaar til Næringsfrihed. Grosserer-Societetet faar Selvstyre og rykker ind paa Børsen (samstedts, 12. Juli 1942).

Grosserer-Societetet under Udviklingens Lov. »Gennembruddets Mænd« (samstedts, 2. Aug. 1942).

Winding-Pedersen, H., cand. polit.

Samfundsøkonomiens Grundtræk. Kbh. 1941. 427 S. (Almindelig Erhvervslære 1).

Assistenter og Lærere.

Brems, Hans, Sekretær, cand. polit.

Wicksells tre Definitioner af Ligevægtsrenten (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 1941, Nr. 4, S. 199–228).

Gammelgaard Jacobsen, Søren, Fuldmægtig, cand. polit.

Kampen mod Prisstigninger (Samfundets Krav, 1942, Nr. 1, S. 1–15).

Jensen, Axel C., Stenograf.

Lærebog i Stenografi for Begyndere med et Tillæg for Lærere (s. m. J. Krogsgaard Rasmussen). Kbh. 1942. 133 S.

Lemche, Karsten, Ekspeditionssekretær, cand. polit.

Om Tarifiering i Skadesforsikring. 1941. 200 S. (Forsikrings skrifter 4).

Loff, Ottomar, H. A.

Auktioner. Kbh. 1942. 27 dupl. Bl. (Kompendium).

Varebørsen. Kbh. 1941. 34 dupl. Bl. (Kompendium).

Se ogsaa Lyng: Den danske Industrieksport.

Lund, Fridtjof, Redaktør, cand. polit.

Forsikringsbehov og Budgetplan (Dansk Forsikrings Tidende, 1941/42, Nr. 18, S. 209–10).

For lav Forsikring medfører nedsat Erstatning (Berlingske Aftenavis, 31. Marts 1942).

Hvordan forsikre sig? (Nationaltidende, 22. April 1942).

Lynge, Erik, Dr.

Handelen med Tropeprodukter. Kbh. 1942. 106 S. (Eksportinstituttets Skrifter I) – Udvidet Særtryk af nedennævnte Artikler i Handelsvidenskabeligt Tidsskrift.

Den danske Industrieksport med særligt Henblik paa Eksportens direkte og indirekte Gennemførelse. Under Medvirken af Ottomar Loff. Kbh. 1942. 146 dupl. Bl.

Noter til Engroshandel. Kbh. 1941. 77 dupl. Bl. (Kompendium).

Vigtige Varer og deres Markeder I. Kbh. 1942. 80 dupl. Bl. (Kompendium).

Opkøbsorganisationen for Tropeprodukter. (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1941, Nr. 27/28, S. 70–100).

Afsætningsorganisationen for Tropeprodukter (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1941, Nr. 29/30, S. 180–211).

Tropikernas ställning i världsekonomin (Svensk Utrikeshandel, 1941, Nr. 26, S. 406–08).

Nyboe Andersen, Poul, Sekretær, cand. polit.

Penge og Penges Værd. Kbh. 1941. 160 S.

Fra Guldfoed til Clearing. Kbh. 1942. 104 S. (Mennesket og Kulturen 3).

Borger i Danmark. Kbh. 1941. S. 3–19 og 84–112.

Pengevæsen og Finanser. Kbh. 1941. S. 37–67.

Den økonomiske Udvikling i Danmark (Økonomi og Politik, 1941, Nr. 2, S. 90–96; Nr. 3, S. 173–82; Nr. 4, S. 242–52; 1942, Nr. 1, S. 23–30).

Kronehævning under Clearingforhold (Gads danske Magasin, 1941, S. 600–08).

Valutapolitik (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 1942, Nr. 3, S. 189–209).

Danmark i Clearingens Tidehverv (Dansk Udsyn, 1942, S. 139–45).

De ledige Penges Kredsløb (Politiken, 20. Maj 1942).

Bankernes Ansvar for de ledige Penge (sammesteds, 26. Maj 1942).

Kan og bør en Konvertering gennemføres? (Aarhus Amtstidende, 4. Juni 1942).

Thrane, Gudrun, cand. merc.

Faldende Omkostninger. Omkostningsdegression i Industrien. Kbh. 1941. 198 S. (Skrifter fra Institutter og Studiekredse 7).

Dansk Kolonialengroshandel 1941. 25 private danske Kolonialengrosfirmaers Drift. Kbh. 1942. 19 dupl. Bl.

Kompendium til Hirsch: Der moderne Handel. Kbh. 1941. 152 dupl. S.

Werner, Axel, Lektor, cand. mag.

Tysk Læsebog for Gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige Linie og lignende Undervisningstrin. Kbh. 1942. 203 S.

Deutsche Landschaft, Kultur und Geschichte. Ein Lesebuch für die neusprachliche Linie des dänischen Gymnasiums. Kbh. 1942. 151 S.

